

Antagning till högre utbildning vårterminen 2023

Statistik i samband med första urvalet

Antagning till högre utbildning vårterminen 2023

Statistik i samband med första urvalet

Jasmine Sparr

Universitets- och högskolerådet 2022

Avdelningen för Analys, främjande och tillträdesfrågor

Diarienummer 1.1.1-00550-2022

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

Sammanfattning	4
Rapportens upplägg	5
Antal sökande till våren 2023	6
Sökande per lärosäte.....	11
Sökande till sex grupper av yrkesutbildningar	15
Sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar våren 2023	19
Sökande till grundläraryrkesutbildningar	25
Sökande till ämnesläraryrkesutbildningar	29
Sökande per urvalsgrupp	34
Utbildningsutbudet våren 2023	41
Kurser och program.....	41
Kurser och program per lärosäte	43
Kurser och program per sex grupper av yrkesutbildningar.....	45
Bilaga 1: Begrepp	48
Bilaga 2: Beskrivning av de data som analyserats	51

Sammanfattning

Det totala antalet sökande vid första urval till vt 2023 minskade med 3,8 procent jämfört med vt 2022, från 269 201 till 259 031 personer. Även antalet behöriga sökande och antalet antagna minskade, med 4,5 respektive 1 procent. Antalet antagna till sitt förstahandsval ökade däremot med 1 procent.

Sökande som är 19 år eller yngre minskade mest från vt 2022 till vt 2023, med 13 procent. Antalet sökande 20-24 år minskade med 3 procent medan sökande 25 år eller äldre minskade med 5 procent. Fördelningen av sökande förskjuts därmed mot de äldre åldrarna. Gällande könsfördelning är det fortsatt kvinnor som dominerar både bland det totala antalet sökande, behöriga sökande och antagna.

Det har skett en minskning av antalet reservplacerade sökande till de allra flesta utbildningar, vilket är en indikation på minskad konkurrens. Trenden är tydlig om man ser till lärarutbildningar, som har en minskning av antalet reservplacerade på 46 procent.

Både lärarutbildningar och högskoleingenjörsutbildningar har blivit fler till vt 2023, samtidigt som siffrorna visar att de har färre antagna. För övriga utbildningar som leder till yrkesexamina är det inga större skillnader jämfört med vt 2022.

Uppdelat på urvalsgrupper, syns det att antalet antagna i urvalsgruppen för sökande med gymnasiebetyg utan kompletteringar (BI) har ökat – särskilt för åldersgruppen 25 år eller äldre. Det syns även att antalet antagna till sitt förstahandsval har ökat för sökande som är 20-24 år och 25 år eller äldre.

Utbudet av utbildningar var totalt sett större vt 2023 jämfört med vt 2022. Det fanns 15 701 program och kurser att söka i år medan det fanns 15 690 utbildningar förra året. Kursutbudet var 0,1 procent mindre medan programutbudet var 4 procent större. Kurser utgör dock fortfarande den största delen av utbildningsutbudet, 95 procent.

Rapportens upplägg

Universitets- och högskolerådet (UHR) har i uppdrag att biträda vid antagning av studenter till universitet och högskolor och att ansvara för ett samordnat antagningsförfarande. UHR ska också följa upp och analysera frågor inom myndighetens verksamhetsområde. Denna rapport är en del i uppföljningen av sökande till högre utbildning i den nationella antagningsomgången vårterminen 2023 (vt 2023). Rapporten beskriver ansökningsläget i samband med första urvalet till vt 2023, jämfört med vårterminen 2022 (vt 2022).

Rapporten redovisar statistik om individer och utbildningar. Statistiken om individer beskriver antagningen utifrån de sökande; hur många som anmält sig till program respektive kurser, hur många som är behöriga till de utbildningar de anmält sig till, hur många som antagits och hur många som reservplacerats. Statistiken om utbildningar beskriver antagningen utifrån de utbildningsalternativ som finns att söka: hur många av utbildningsalternativen som har behöriga sökande och hur många utbildningsalternativ som det råder konkurrens till.

Några program som leder till yrkesexamina redovisas mera i detalj och ansökningsläget när det gäller lärar- och förskolläraryrket redovisas särskilt detaljerat.

Utfallet för de olika urvalsgrupperna för betyg och högskoleprovet presenteras också. Såväl antalet behöriga sökande, antagna och reservplacerade i respektive urvalsgrupp, som antalet sökande, antagna och reservplacerade till några program som leder till yrkesexamina redovisas.

I de presenterade resultaten av antagningsomgångarna vt 2022 och vt 2023 ingår inte inställda utbildningar, det vill säga utbildningar som ställts in mellan att antagningsomgången öppnade och fram till första urvalet. Sena anmälningar är inkluderade, det vill säga anmälningar som inkommit efter sista anmälningdagen.

I bilaga 1 definieras de begrepp som används i redovisningen av antagningsstatistik i denna rapport. En särskild beskrivning av den statistik som analyserats i rapporten och av hur den tagits ut ur antagningssystemet finns i bilaga 2.

Antal sökande till våren 2023

Totalt sett var det 259 031 personer som sökte en eller flera utbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången vt 2023, att jämföra med 269 201 personer vt 2022. Det motsvarar en minskning på 3,8 procent.

Antalet behöriga sökande vt 2023 var drygt 235 000 personer. Motsvarande antal för vt 2022 var drygt 246 000 personer, vilket innebär att antalet behöriga sökande har minskat vt 2023 med 4,5 procent. Andelen behöriga sökande av det totala antalet sökande ligger runt 90 procent både vt 2023 och vt 2022. Antalet obehöriga sökande var 23 943 vt 2023 och 23 118 vt 2022, vilket är en ökning med 3,5 procent.

Antalet antagna var lägre vt 2023 än vt 2022, 195 886 personer jämfört med 198 502 personer. Det är en minskning med ca 1 procent. Antalet antagna till sitt förstahandsval vt 2023 var 141 251 personer medan det var 140 168 personer vt 2022. Det är en ökning med knappt 1 procent.

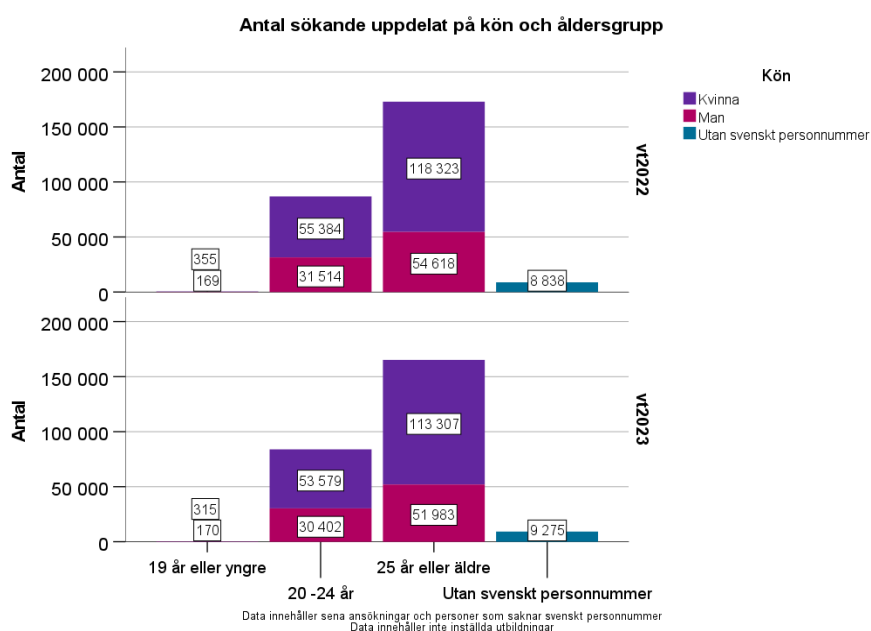
83 procent av alla behöriga sökande erbjöds en utbildningsplats vt 2023, i jämförelse med 81 procent vt 2022. Siffrorna tyder på att konkurrensen om utbildningsplatser har minskat något, delvis till följd av att det totala antalet sökande är lägre än tidigare.

Antal reservplacerade vid första urvalet har minskat från 111 181 vt 2022 till 99 803 vt 2023. Det motsvarar en minskning på 10,8 procent. Antalet behöriga sökande som endast är reservplacerade och alltså inte antogs till något sökalternativ på sin ansökan, minskade från 47 580 personer vt 2022 till 39 202 personer vt 2023. Det är en minskning på 17,6 procent.

Att fler behöriga sökande antas till en utbildning samt att fler behöriga sökande blir antagna till sitt förstahandsval, kan vara en indikation på att sökande gör mer välavvägda val inför sin ansökan om tillträde till högskolestudier. Det vill säga, att sökande informerar sig bättre om exempelvis behörighetskrav eller prioriteringsordning inför sin ansökan.

Antalet behöriga sökande kvinnor har minskat med 4 procent, medan antalet behöriga sökande män har minskat med 5 procent. Könsfördelningen är i princip oförändrad mellan vt 2022 och vt 2023, 66 procent kvinnor och 32 procent män medan sökande utan svenskt personnummer var 2 procent (figur 1).

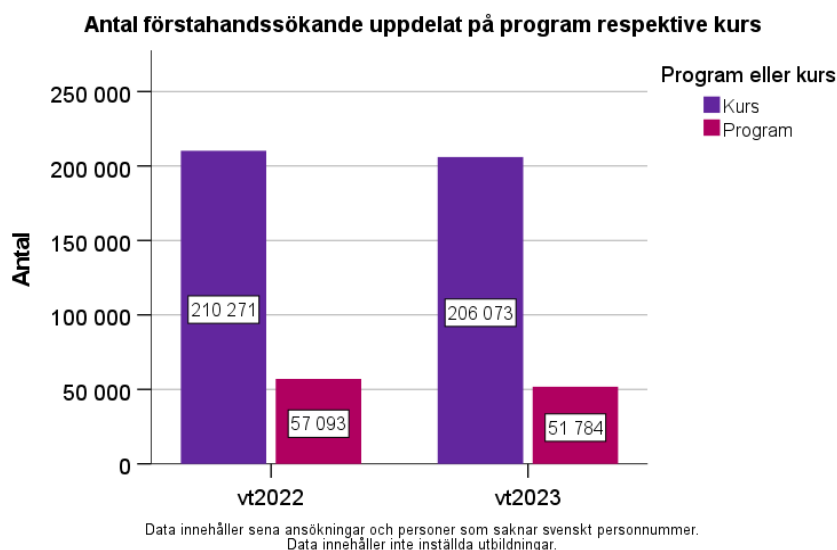
Figur 1.

Gällande sökande uppdelat på ålder, minskade antalet sökande 19 år eller yngre mest mellan vt 2022 och vt 2023, med 13 procent. Antalet sökande 20-24 år minskade med 3 procent medan sökande 25 år eller äldre minskade med 5 procent.

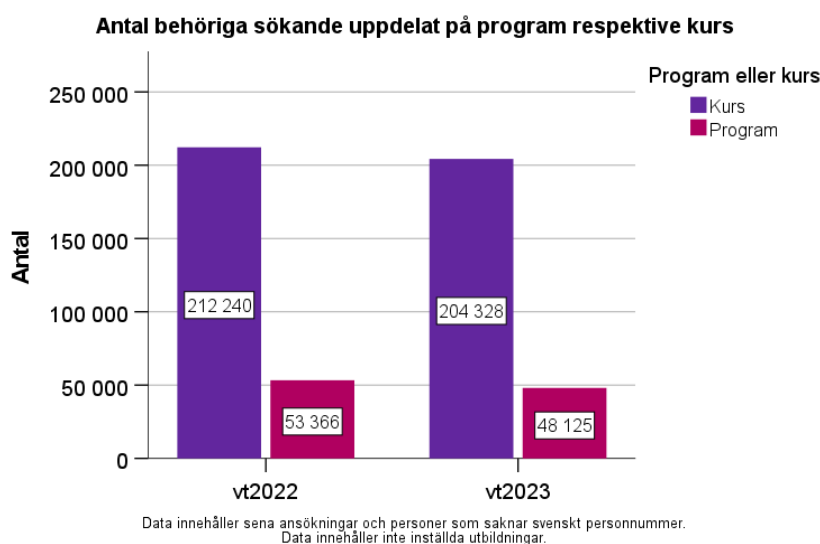
Antalet förstahandssökande till program har minskat med 9,3 procent, och till kurser med 2 procent. Andelen förstahandssökande till kurser har ökat 1 procent medan andelen förstahandssökande till program har minskat 1 procent. Fördelningen mellan kurser och program har därmed skiftat något vt 2023 jämfört med vt 2022, från 79 till 80 procent till kurser och från 21 till 20 procent till program (figur 2).

Figur 2.

Antalet behöriga sökande till kurser minskade med 3,4 procent vt 2023 jämfört med vt 2022. Minskningen av antalet behöriga sökande till program är något större, knappt 10 procent. Fördelningen av antalet behöriga sökande till kurser respektive program har ökat respektive minskat med 1 procent. Jämfört med vt 2022 då fördelningen var 80 procent kurser och 20 procent program, är fördelningen vt 2023 81 procent kurser och 19 procent program (figur 3).

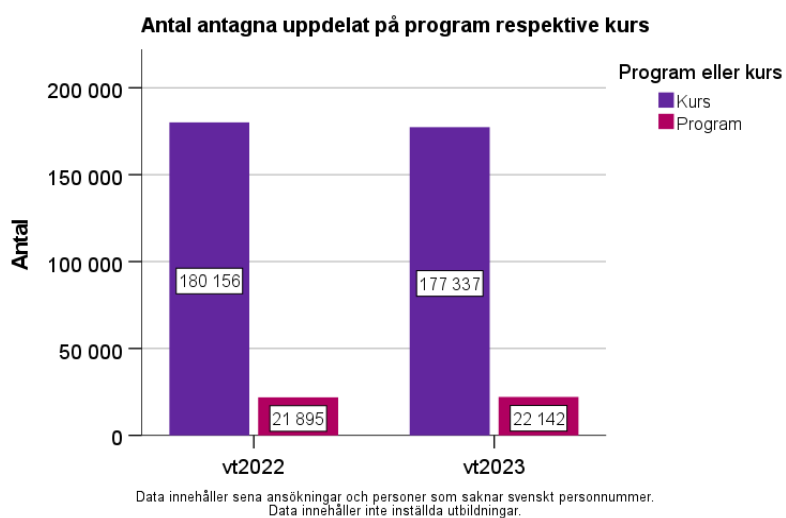
Figur 3.

Antalet antagna till kurser har minskat med 1,6 procent mellan vt 2022 och vt 2023, medan antalet antagna till program har ökat med 1,1 procent. Fördelningen är i princip densamma mellan kurser och program vt 2022 och vt 2023, 89 procent antagna till kurser och 11 procent antagna till program (figur 4).

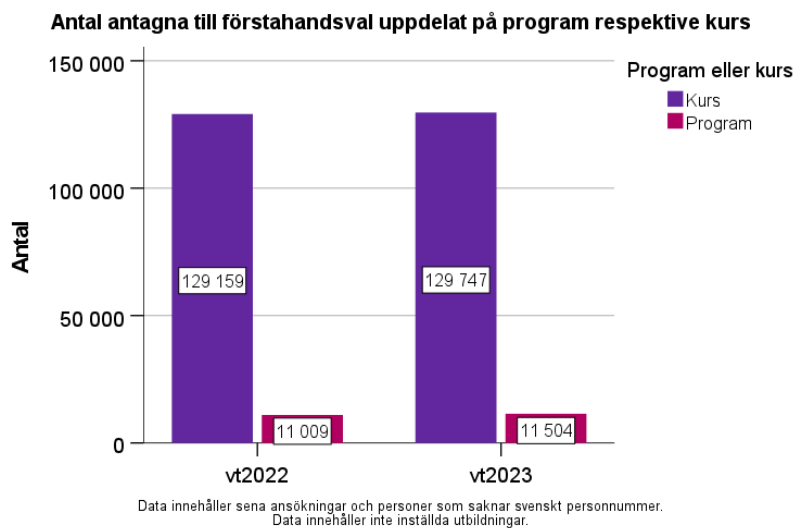

Figur 4.

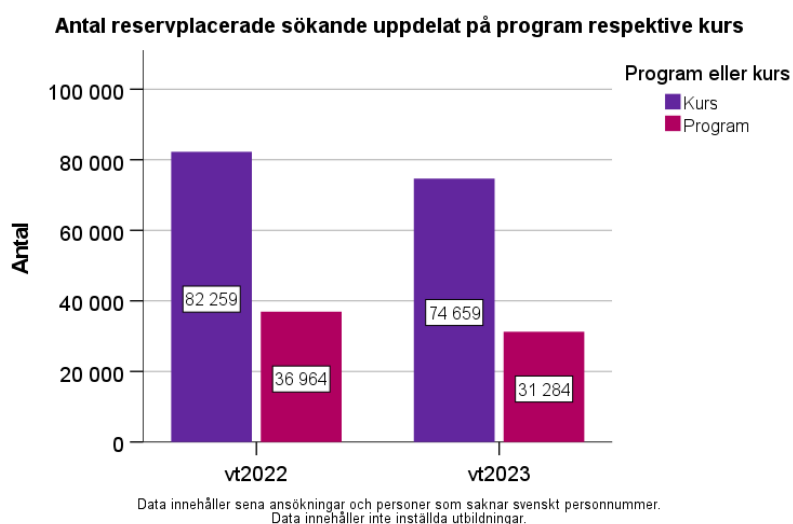
Antalet sökande som antogs till sitt förstahandsval har ökat vt 2023 jämfört med vt 2022, både till kurser och program. Fördelningen av antalet antagna till sitt förstahandsval ser likadan ut vt 2022 som vt 2023: 92 procent till kurser och 8 procent till program (figur 5).

Figur 5.

Antalet behöriga sökande som blev reservplacerade minskade med 9 procent till kurser och 15 procent till program. Andelen reservplacerade till kurser har ökat med 1,5 procent medan andelen till program har minskat med 1,5 procent. Därmed förskjuts fördelningen marginellt till kursernas fördel (figur 6).

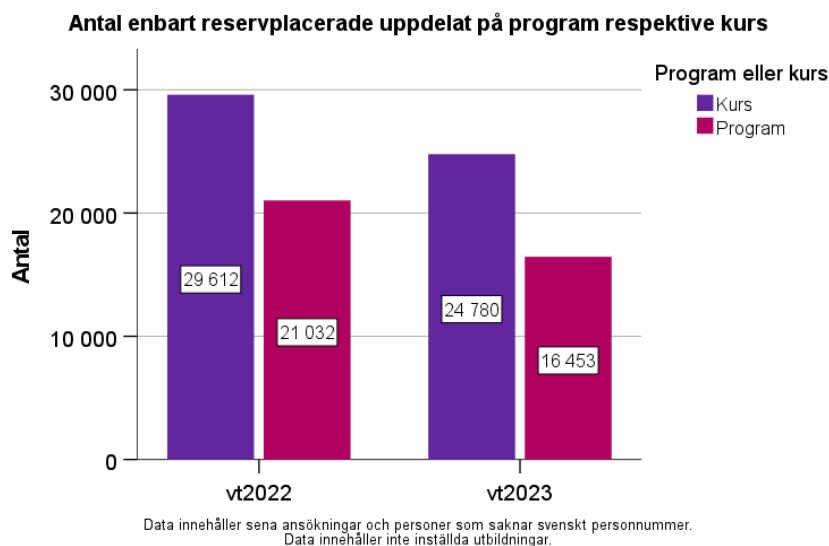
Figur 6.

Antalet sökande som enbart blev reservplacerade, och alltså inte antagna till något sökalternativ, minskade med 16 procent till kurser och 22 procent till program (figur 7).

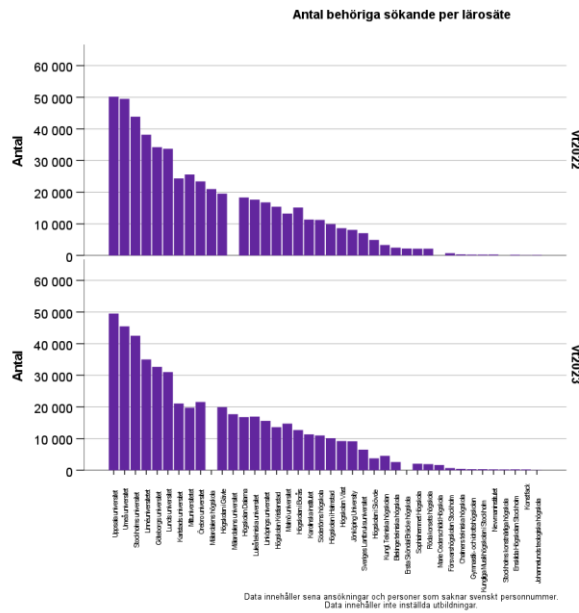
Att det är färre reservplacerade sökande till både program och kurser kan förklaras av att fler sökande erbjuds en plats till sitt förstahandsval. Om en sökande endast söker program och blir antagen till sitt förstahandsval, kan sökande inte erbjudas någon reservplacering till de andra sökalternativen.

Figur 7.

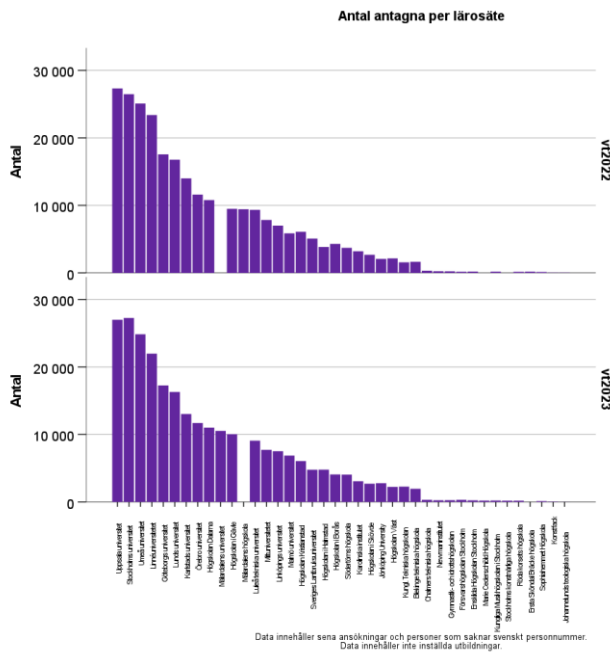

Figur 9.

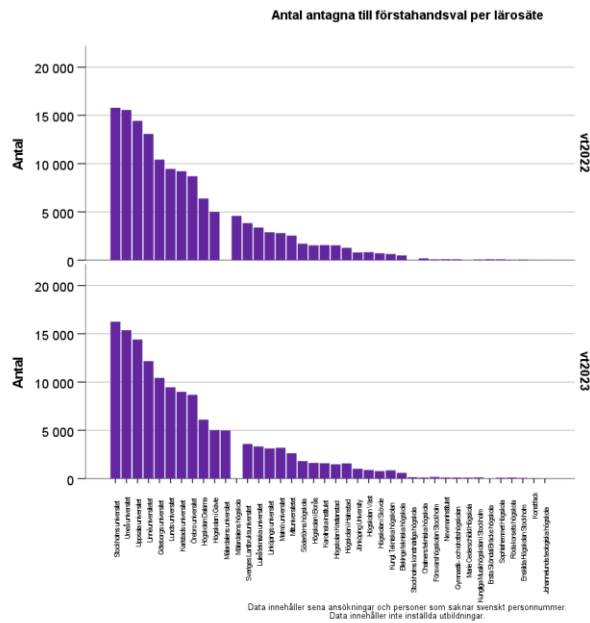
Stockholms universitet har flest antagna sökande vt 2023, följt av Uppsala universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet och Lunds universitet. Knappt 60 procent av alla lärosäten har fler antagna vt 2023 än vt 2022, där Konstfack relativt sett står för den största ökningen. Den största relativa minskningen av antagna sökande vt 2023 står Johannelunds teologiska högskola för (figur 10).

Figur 10.

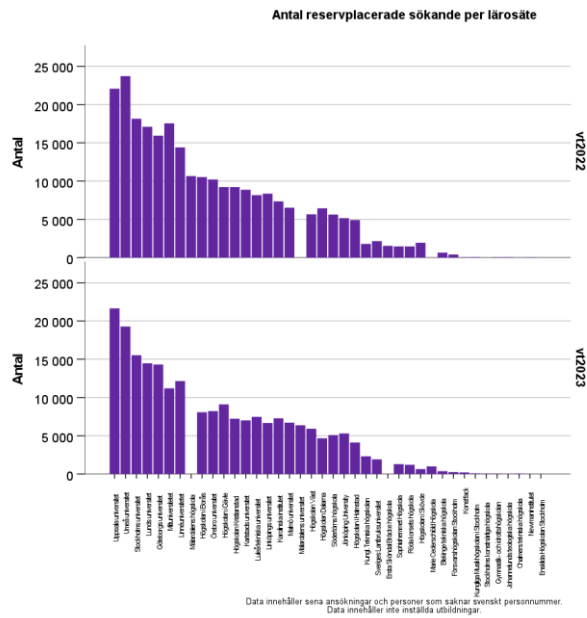
Det är även Stockholms universitet som har flest antagna till sitt förstahandsval. Därefter följer Umeå universitet, Uppsala universitet, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet och Lunds universitet. Två tredjedelar av alla lärosäten hade en ökning av antalet antagna till sitt förstahandsval vt 2023 jämfört med vt 2022. Försvarshögskolan i Stockholm stod för den relativt största ökningen på 50 procent, medan Chalmers tekniska högskola stod för den relativt största minskningen av antalet antagna till sitt förstahandsval (figur 11).

Figur 11.

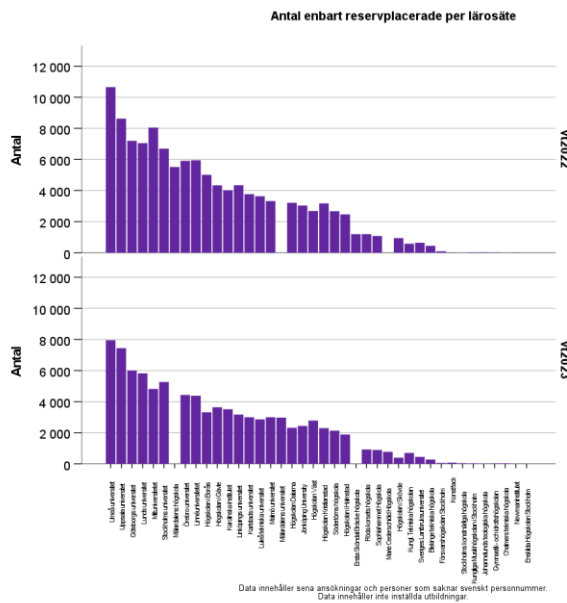
Uppsala universitet hade flest reservplacerade vt 2023 följt av Umeå universitet, Stockholms universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet och Linnéuniversitetet. Den största ökningen relativt sett har Enskilda Högskolan Stockholm och den största relativa minskningen har Högskolan i Skövde (figur 12).

Figur 12.

Gällande sökande som endast blev reservplacerade, hade Umeå universitet flest sådana vt 2023. Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Lunds universitet, Stockholms universitet och Mittuniversitetet följer därefter. De allra flesta lärosäten har minskat antalet sökande som endast blev reservplacerade jämfört med vt 2022. Den största minskningen stod Mälardalens universitet för, medan Chalmers tekniska högskola stod för den största ökningen (figur 13).

Figur 13.

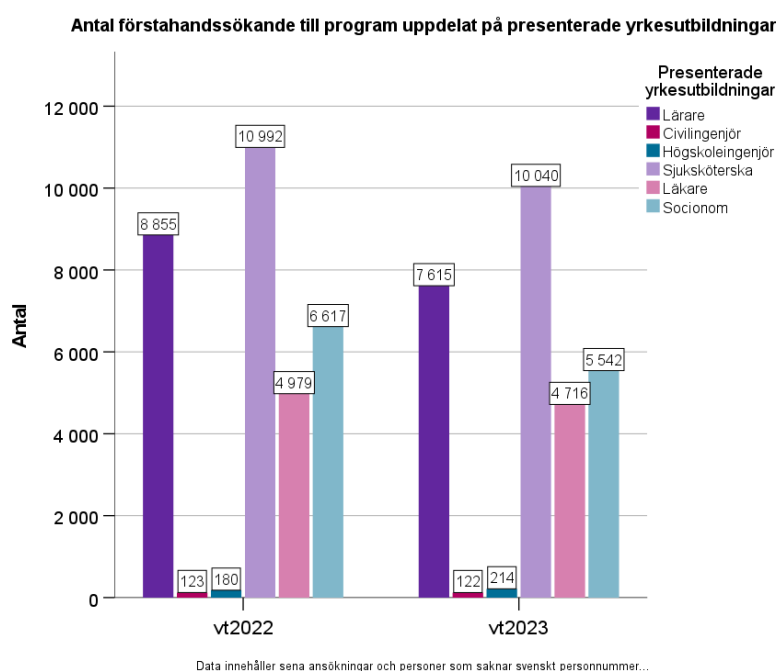

Sökande till sex grupper av yrkesutbildningar

Här redovisas antalet sökande vid första urvalet till vt 2022 och vt 2023 till de utbildningar som leder till vissa yrkesexamina, däribland lärar- och förskollärarytbildningar.

Antalet förstahandssökande har minskat till samtliga grupper av utbildningar som leder till yrkesexamina, förutom till högskoleingenjörsutbildningar vars förstahandssökande har ökat med 16 procent jämfört med vt 2022 (figur 14). Det är ofta färre utbildningar som leder till yrkesexamina som erbjuds till våren än till hösten.

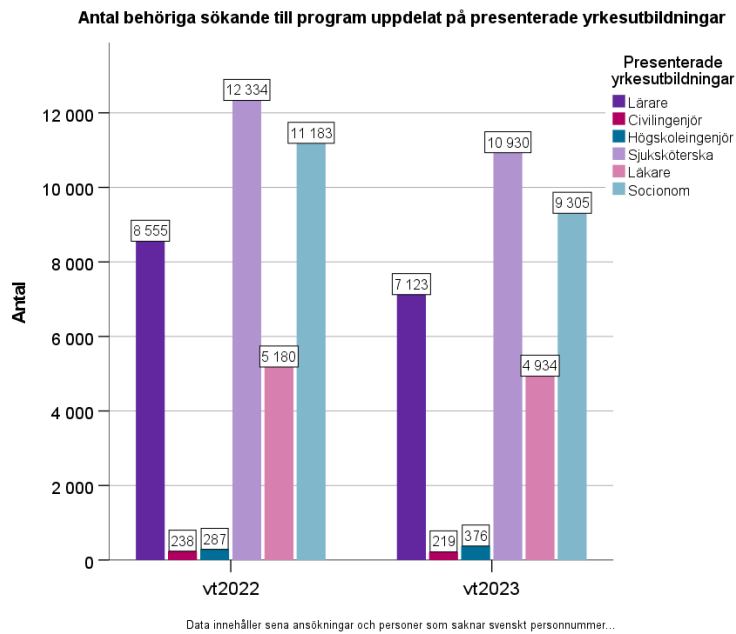
Figur 14.

Antalet förstahandssökande till socionomutbildningar har minskat mest vt 2023, med 16 procent. Till lärarutbildningar har antalet minskat med 14 procent, till sjuksköterskeutbildningar har antalet minskat med 9 procent, till läkarutbildningar har antalet minskat med 5 procent och till civilingenjörsutbildningar har antalet minskat med knappt 1 procent.

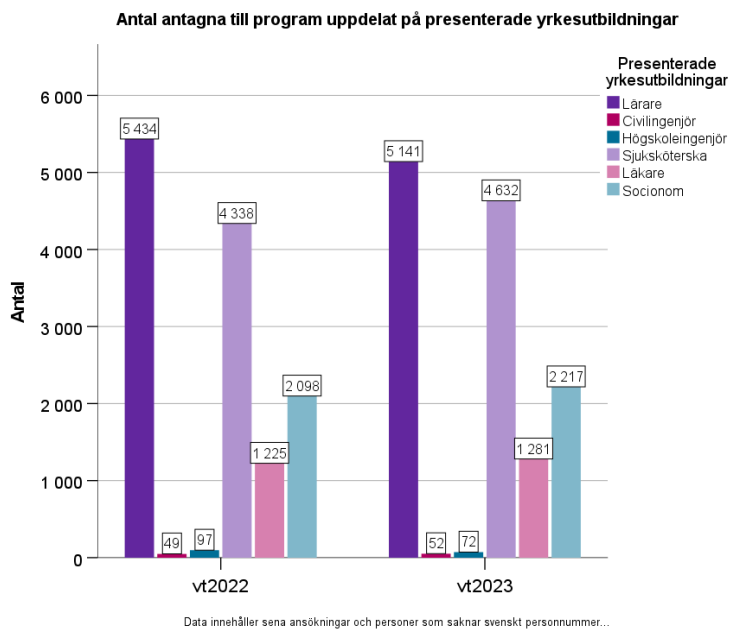
Gällande antalet behöriga sökande, är det socionomutbildningar respektive lärarutbildningar som har minskat mest, med 17 procent vardera. Sjuksköterskeutbildningar har minskat med 11 procent, civilingenjörsutbildningar med 8 procent och läkarutbildningar har minskat med 5 procent. Högskoleingenjörsutbildningar har fått fler behöriga sökande vt 2023, en ökning med 24 procent (figur 15).

Figur 15.

Till socionom-, läkar-, sjuksköterske- och civilingenjörsutbildningar är det fler antagna vt 2023 jämfört med vt 2022: 5 procent, 4 procent, 6 procent respektive 6 procent ökning. Till högskoleingenjör- och lärarutbildningar är det färre antagna, antalet har minskat med 26 respektive 5 procent (figur 16).

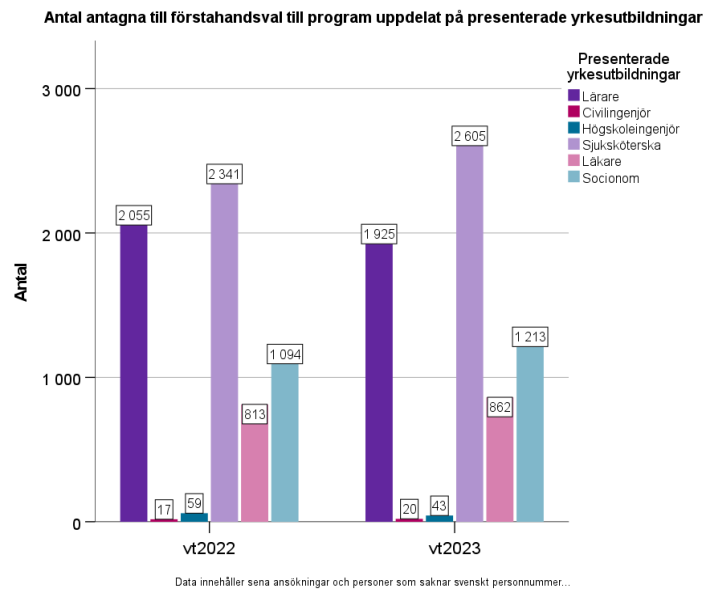
Figur 16.

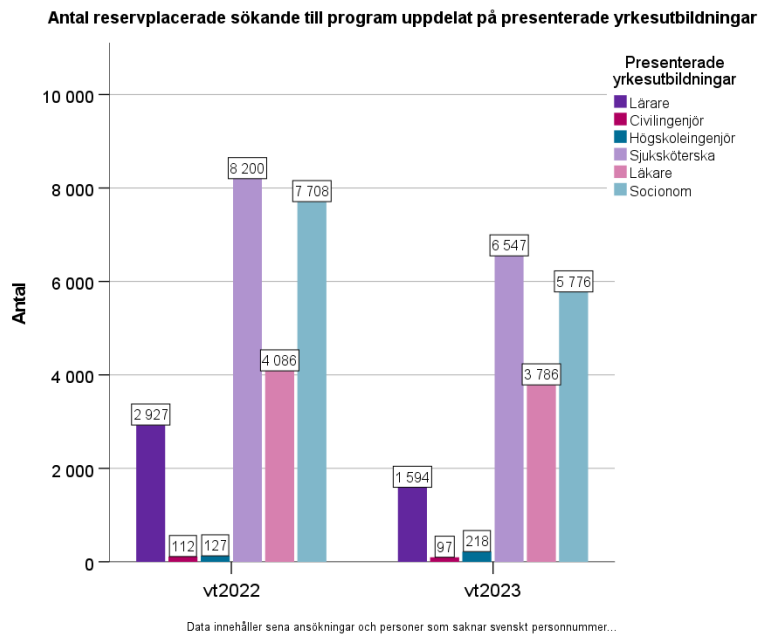
Antalet antagna till sitt förstahandsval följer samma mönster som antalet antagna sökande. Till civilingenjörsutbildningar har antalet ökat mest, med 15 procent. Sedan följer socionom- och sjuksköterskeutbildningar med 10 procent vardera, medan antalet antagna till sitt förstahandsval har ökat med 6 procent till läkarutbildningar. Till högskoleingenjörstudningar har antalet minskat med 27 procent, och till lärarutbildningar har antalet minskat med 6 procent (figur 17).

Figur 17.

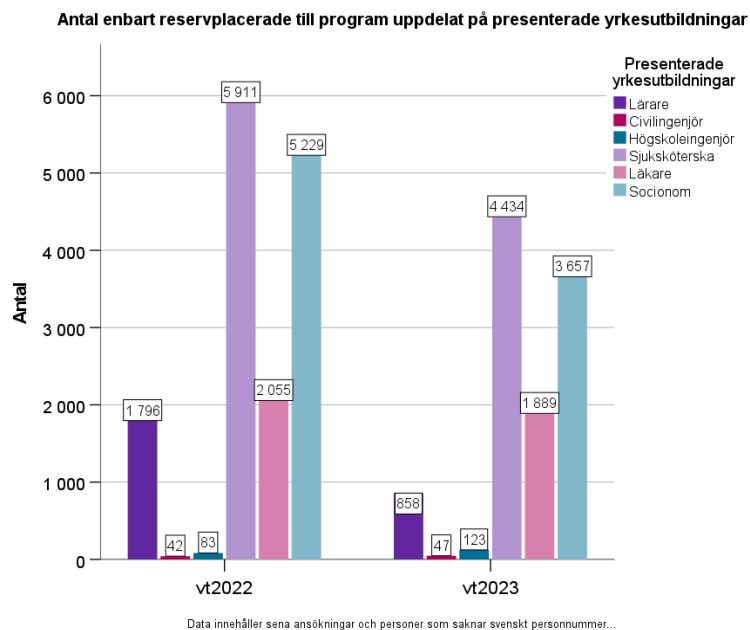
Till högskoleingenjörstudningar har antalet reservplacerade sökande ökat med 42 procent, medan antalet har minskat till de andra grupperna av utbildningar som leder till yrkesexamina. Den största minskningen vt 2023 var till lärarutbildningar med 46 procent. Därefter följer socionomutbildningar med 25 procent, sjuksköterskeutbildningar med 20 procent, civilingenjörstudningar med 13 procent och läkarutbildningar med 7 procent (figur 18).

Figur 18.

Antalet sökande som enbart blivit reservplacerade till grupperna av utbildningar som leder till yrkesexamina, har ökat till högskoleingenjör- och civilingenjörsutbildningar, med 33 procent respektive 11 procent. Till lärarutbildningar har antalet minskat mest, med 48 procent. Socionomutbildningar har en minskning på 30 procent, sjuksköterskeutbildningar en minskning på 25 procent och läkarutbildningar en minskning på 8 procent (figur 19).

Figur 19.

Sökande till lärar- och förskollärarytbildningar våren 2023

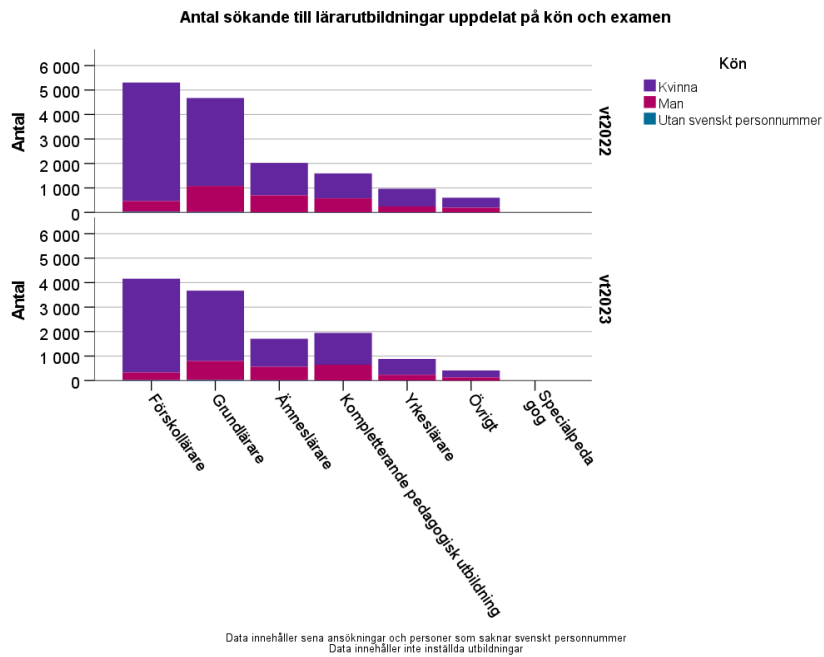
Tidigare i rapporten har antagningsstatistik för lärar- och förskollärarytbildningar redovisats, dock utan uppdelning efter vilken inriktning som utbildningen har: grundskollärare, ämneslärare, förskollärare, specialpedagog, yrkeslärare, speciallärare, kompletterande pedagogisk utbildning, civilingenjör och lärare samt övriga lärarytbildningar. Övriga lärarytbildningar är sådana som inte kan kategoriseras eftersom namnet på dem inte är specifika, exempelvis "lärarprogrammet".

I det här avsnittet redovisas antagningsstatistik till lärar- och förskollärarytbildningar uppdelat efter de olika inriktningarna, både vad gäller det totala antalet sökande, förstahandssökande, behöriga sökande, antagna och reservplacerade.

Det totala antalet sökande till lärar- och förskollärarytbildningar har minskat vt 2023, förutom vad gäller kompletterande pedagogisk utbildning där antalet sökande har ökat med 18 procent jämfört med vt 2022 (figur 20). Inriktningen specialpedagog har inga sökande vt 2023, jämfört med 3 sökande vt 2022.

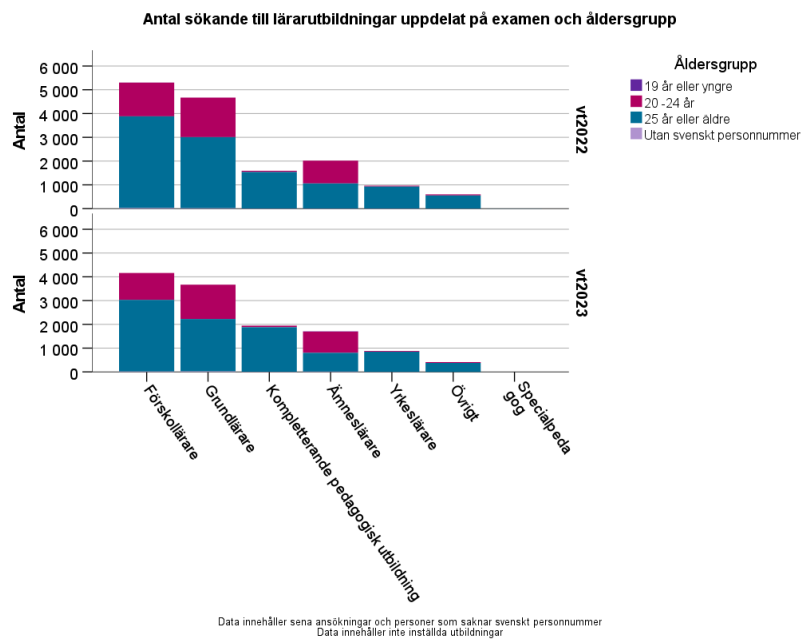
Den största minskningen av antalet sökande står övriga lärarytbildningar för (-32 procent), följt av förskollärare, grundlärare, ämneslärare och yrkeslärare som har minskat med 22, 21, 16 respektive 9 procent.

Figur 20.

Åldersgruppen 25 år eller äldre utgör den största gruppen sökande till samtliga lärarutbildningar förutom ämneslärares, där åldersgruppen 20-24 år är störst. Antalet sökande i åldersgruppen 19 år eller yngre är mycket få till samtliga lärarutbildningar. I den åldersgruppen är det flest sökande till ämnesläraresutbildningar, 11 sökande. Fördelningen av sökande i olika åldersgrupper har knappt förändrats sedan vt 2022, det är äldre sökande som dominerar till lärarutbildningar (figur 21).

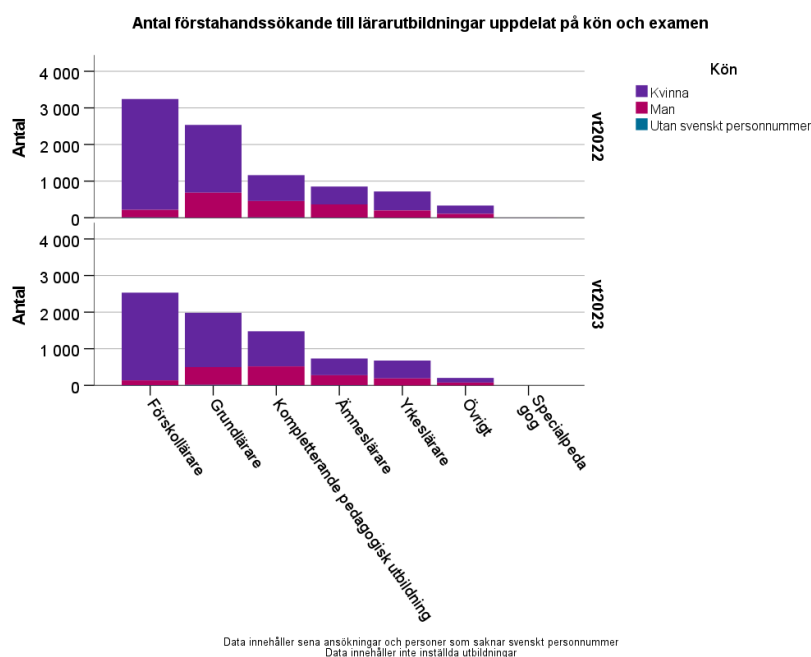
Figur 21.

Antalet förstahandssökande har generellt sett minskat från vt 2022 till vt 2023. Det är endast antalet förstahandssökande till kompletterande pedagogisk utbildning som har ökat, med 21 procent (figur 22).

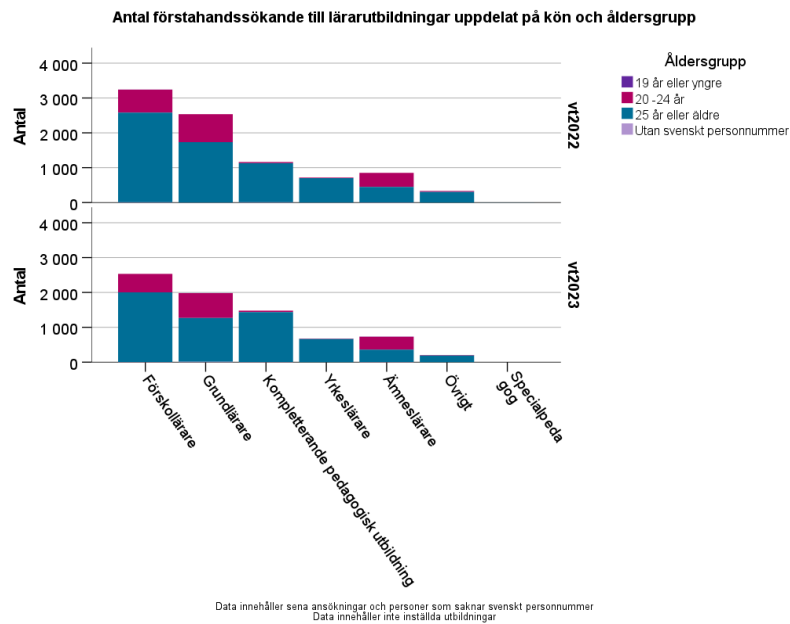
Till förskollärarytbildningar har antalet minskat mest, med ca 710 förstahandssökande. Därefter följer grundlärare med ca 550 färre förstahandssökande, ämneslärare med ca 115 färre förstahandssökande, övriga lärarutbildningar med 130 färre förstahandssökande och yrkeslärare med 41 färre förstahandssökande. Könsfördelningen har förskjutits marginellt mer åt kvinnor som utgör 78 procent av alla förstahandssökande vt 2023 jämfört med 77 procent vt 2022.

Figur 22.

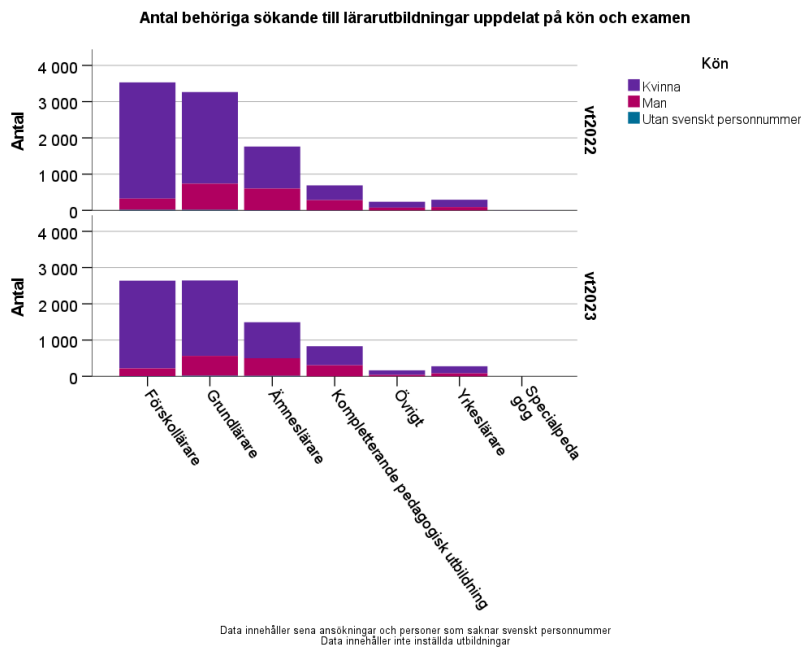
Det finns knappt några förstahandssökande alls till lärarutbildningar i åldersgruppen 19 år eller yngre. Det är förstahandssökande i åldersgruppen 25 år eller äldre som dominerar till alla inriktningar förutom till ämneslärare där förstahandssökande 20-24 år är något fler. Andelen förstahandssökande fördelat mellan åldersgrupper är i princip likadan vt 2023 som vt 2022 (figur 23).

Figur 23.

Antalet behöriga sökande har ökat till varannan kategori av lärarutbildning. Den största ökningen står kompletterande pedagogisk utbildning för, med 37 procent fler behöriga sökande vt 2023 jämfört med vt 2022. Den största minskningen av antalet behöriga sökande har förskollärarytbildningar, ned 25 procent. Könsfördelningen har totalt sett förstärkts till kvinnors fördel från 91 procent vt 2022 till 92 procent vt 2023 (figur 24).

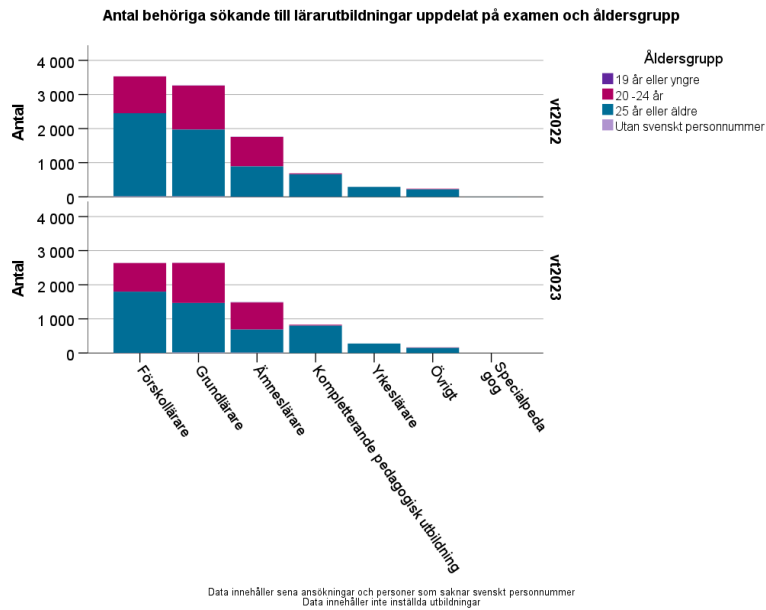
Figur 24.

I åldersgruppen 25 år eller äldre är antalet behöriga sökande klart fler, förutom till ämneslärare där åldersgruppen 20-24 år har flest behöriga sökande vt 2023.

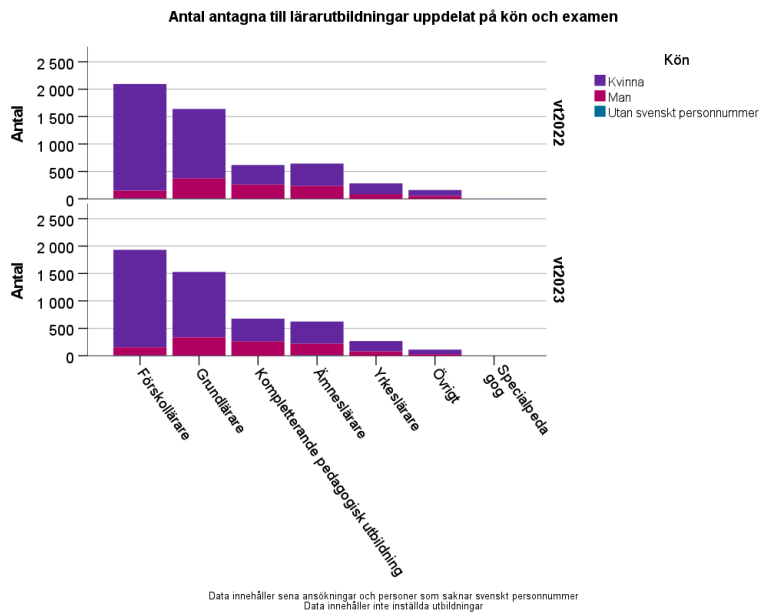
Åter igen utgör de yngsta sökande en mycket liten del av det totala antalet behöriga sökande, andelen når knappt upp till 1 procent för respektive inriktning (figur 25).

Figur 25.

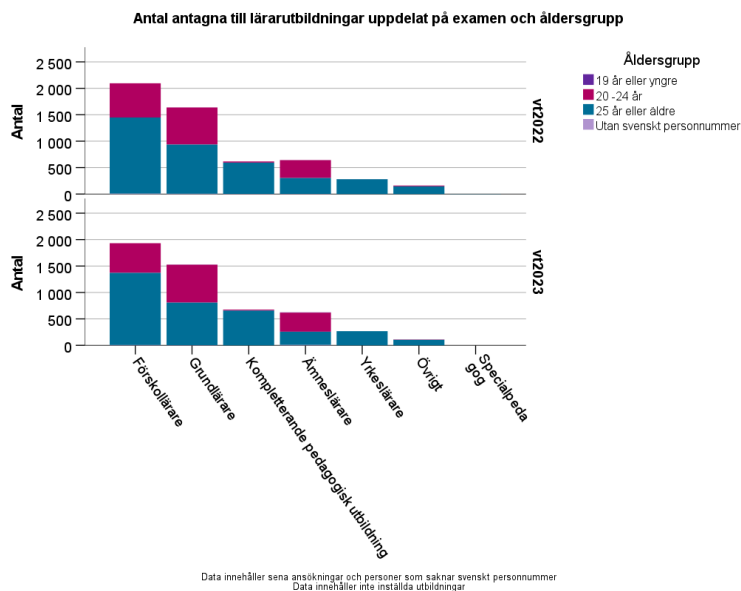
Antalet antagna har minskat vt 2023 till samtliga lärarutbildningar förutom till kompletterande pedagogisk utbildning och övriga lärarutbildningar som har ökat med 38 respektive 27 procent. Övriga lärarutbildningar har inte upplevt särskilt stora minskningar av antalet antagna, minskningarna ligger på under 10 procent. Den största minskningar har förskollärare med 8 procent. Kvinnor utgör totalt sett majoriteten av de antagna, även om andelen har minskat från 93 till 92 procent mellan vt 2022 och vt 2023 (figur 26).

Figur 26.

Gällande antagna till lärarutbildningar vt 2023, följer åldersfördelningen samma mönster som det totala antalet sökande och antalet behöriga sökande: det är den äldre åldersgruppen 25 år eller äldre som dominerar förutom till ämneslärares där åldersgruppen 20-24 år har flest antagna. (figur 27).

Figur 27.

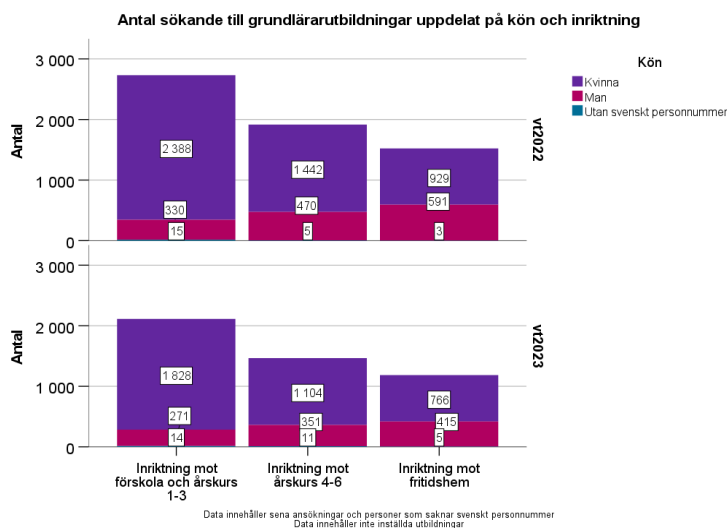

Sökande till grundlärarutbildningar

Antalet sökande till en eller flera grundlärarutbildningar vid första urvalet vt 2023 var 23 procent färre till inriktningen mot förskola och årskurs 1-3, 24 procent färre till inriktningen mot årskurs 4-6 och 22 procent färre till inriktningen mot fritidshem, jämfört med motsvarande siffror från vt 2022.

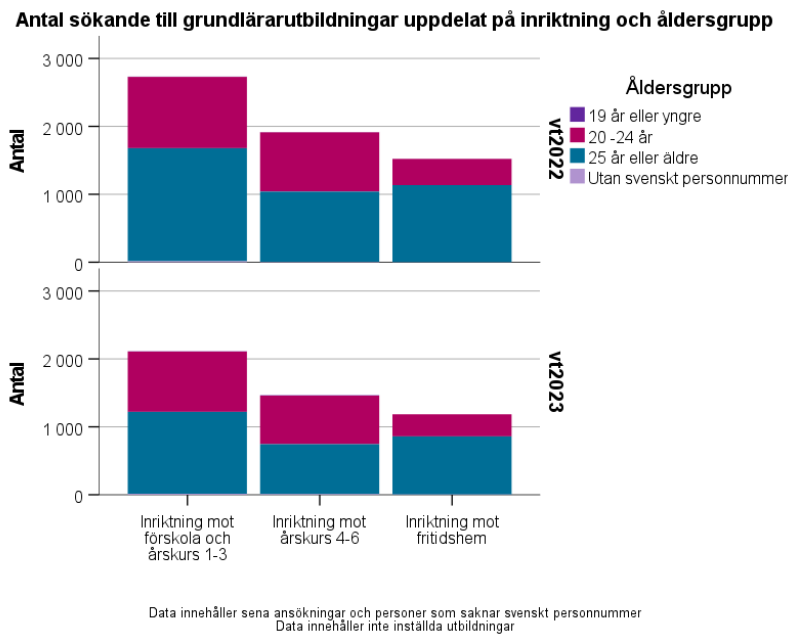
Även om antalet sökande har minskat för både män och kvinnor, är andelen kvinnor större eller oförändrad från vt 2022 till vt 2023 (figur 28).

Figur 28.

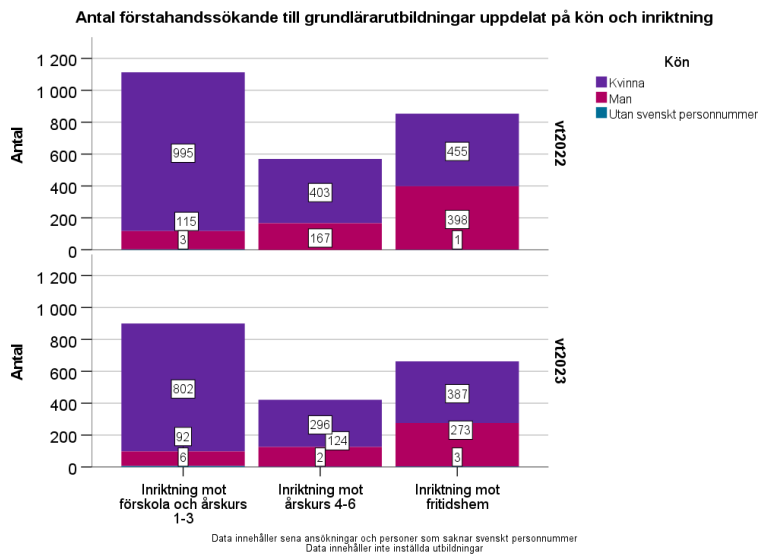
Antalet sökande i alla åldersgrupper har gått ned, förutom för åldersgruppen 19 år eller yngre som har ökat med 1 sökande till både inriktningen mot förskola och årskurs 1-3 och inriktningen mot årskurs 4-6 från vt 2022 till vt 2023. Andelen sökande har förskjutits något mot åldersgruppen 20-24 år, även om åldersgruppen 25 år eller äldre är den största åldersgruppen – särskilt för inriktningen mot fritidshem där andelen är 72 procent (figur 29).

Figur 29.

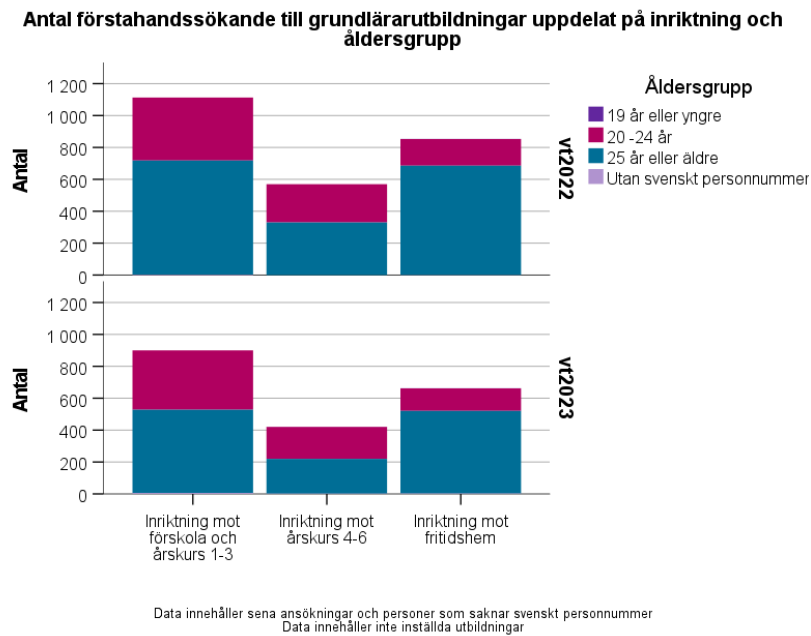
Andelarna kvinnor och män bland förstahandssökande är nästintill oförändrad från vt 2022 till vt 2023. Samtliga inriktningar har dock fortfarande betydligt fler förstahandssökande kvinnor än män (figur 30).

Figur 30.

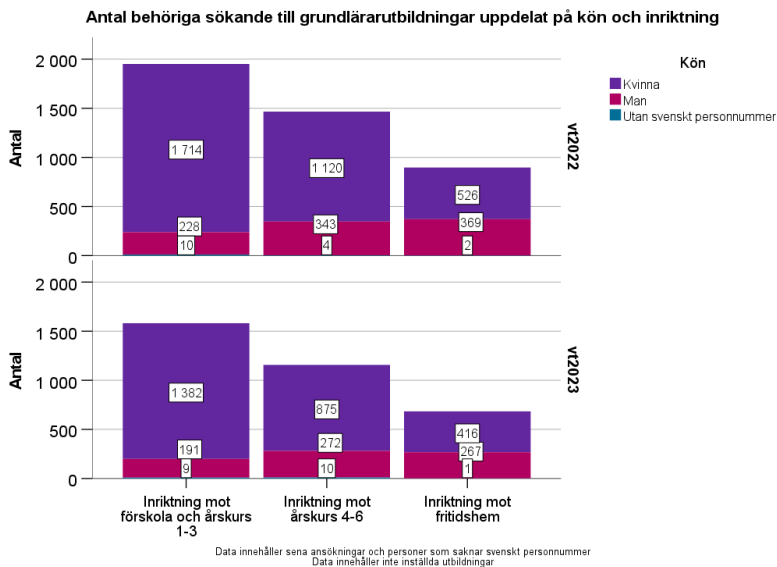
Åldersgrupper bland förstahandssökande följer samma mönster som för det totala antalet sökande: de som är 19 år eller yngre har ökat med 1 person, medan de andra två åldersgrupperna har minskat antalet förstahandssökande. Åldersgruppen 25 år eller äldre har minskat mer än åldersgruppen 20-24 år, vilket har förskjutit fördelningen något åt den yngre åldersgruppen (figur 31).

Figur 31.

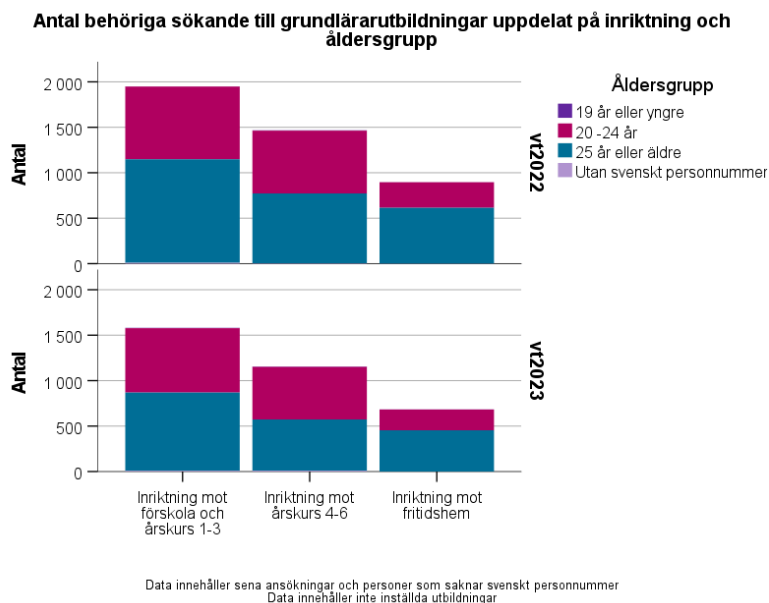
Antalet behöriga sökande har minskat till samtliga inriktningar vt 2023. Den största minskningen har inriktningen mot fritidshem, 24 procent, tätt följd av inriktningen mot årskurs 4-6, ned 21 procent, och inriktningen mot förskola och årskurs 1-3, ned 19 procent. Könsfördelningen är i princip oförändrad från vt 2022 till vt 2023, det är behöriga sökande kvinnor som dominerar till samtliga inriktningar (figur 32).

Figur 32.

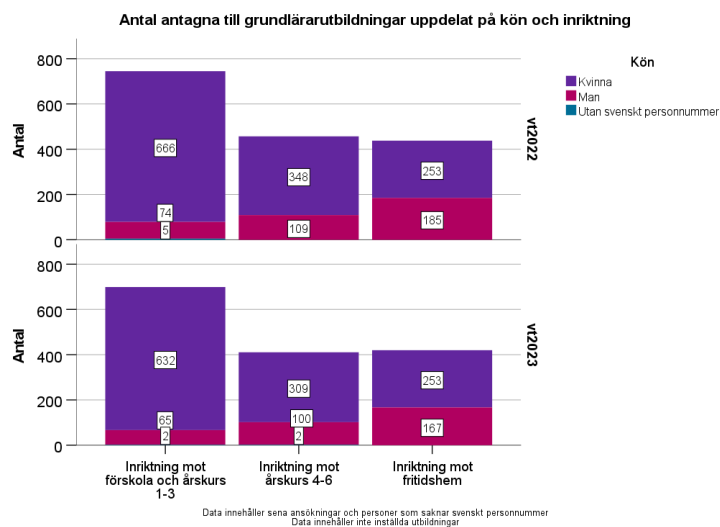
Åldersgrupperna bland de behöriga sökande följer samma mönster som för det totala antalet sökande och för antalet förstahandssökande. Åldersfördelningen är i princip oförändrad från vt 2022 till vt 2023 (figur 33).

Figur 33.

Samtliga inriktningar hade totalt sett färre antagna vid första urvalet vt 2023 än vt 2022. Störst minskning hade inriktningen mot årskurs 4-6 med 10 procent, sedan inriktningen mot förskola och årskurs 1-3 med 6 procent och sist inriktningen mot fritidshem med 4 procent. Andelen kvinnor har återigen ökat och förstärker kvinnodominansen bland de antagna (figur 34).

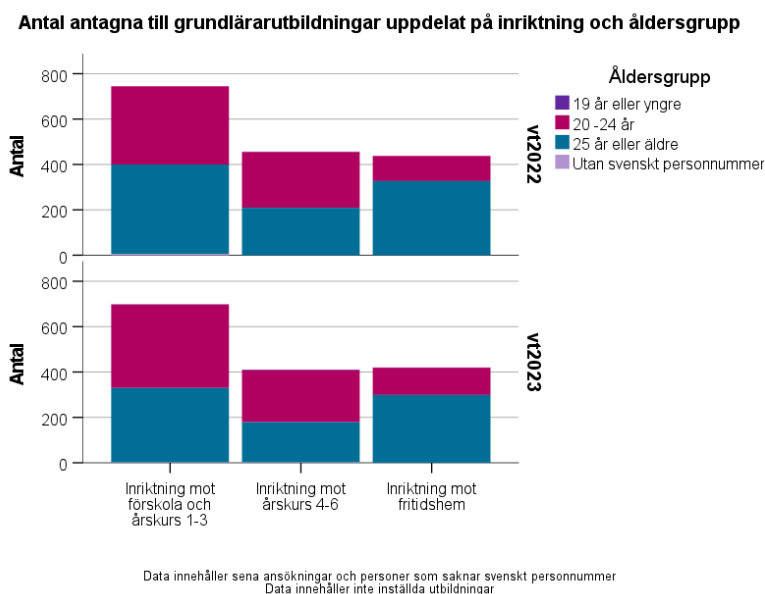
Figur 34.

Antalet antagna har minskat till samtliga inriktningar för den äldsta åldersgruppen, medan de yngre sökande har ökat till nästintill alla inriktningar.

Det ger en liten förskjutning av åldersfördelningen mot de yngre åldersgrupperna, även om den äldsta åldersgruppen fortfarande är störst (figur 35).

Figur 35.

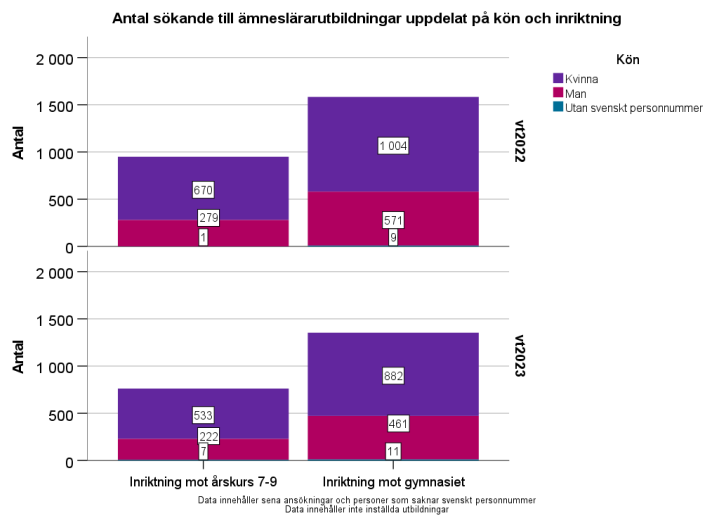

Sökande till ämnesläroutbildningar

Antalet sökande till en eller flera ämnesläroutbildningar vid första urvalet vt 2023 var 20 procent färre till inriktningen mot årskurs 7-9 och 15 procent färre till inriktningen mot gymnasiet, jämfört med vt 2022.

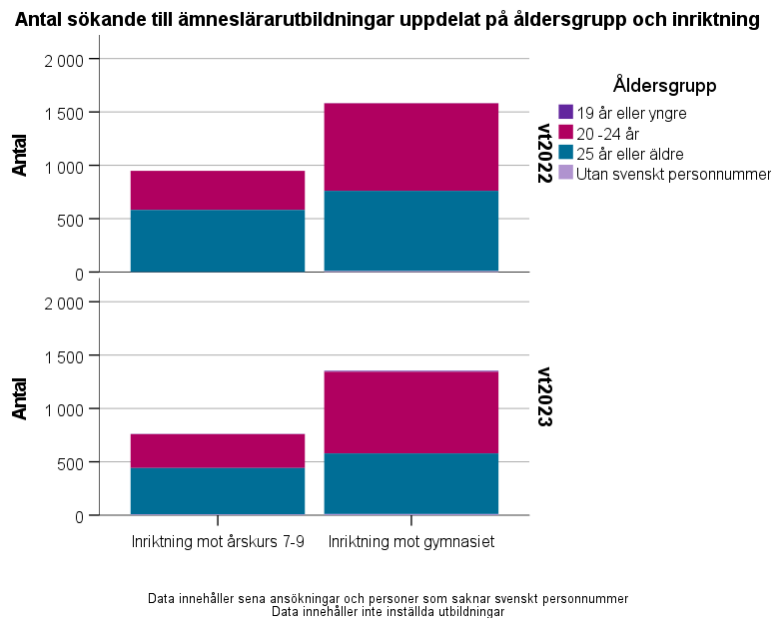
Minskningen gäller både kvinnor och män, men antalet kvinnor har minskat mer. Det leder till att könsfördelningen förskjutits något åt männens fördel, även om kvinnorna fortsatt är den absolut största gruppen sökande till ämnesläroutbildningar (figur 36).

Figur 36.

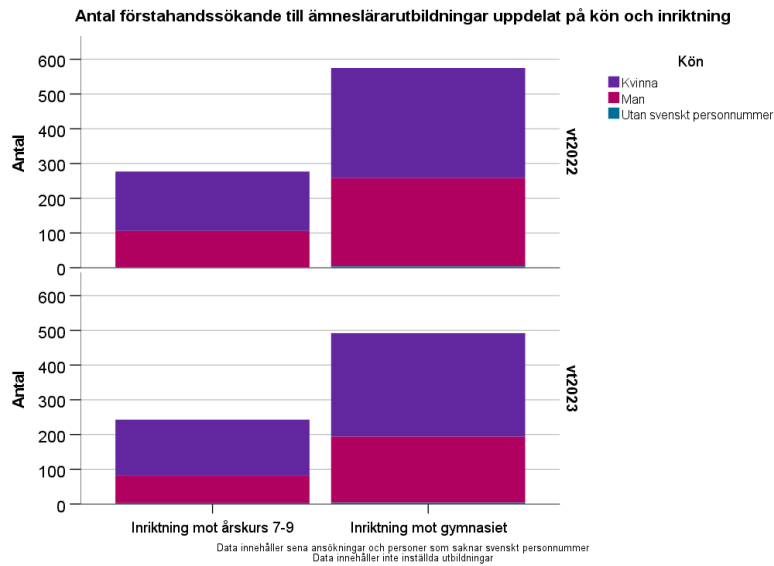
De yngre åldersgrupperna har ökat, framförallt till inriktningen mot gymnasiet. Antalet sökande har minskat till båda inriktningarna inom åldersgruppen 25 år och äldre, vilket förskjuter åldersfördelningen något mot de yngre åldersgrupperna. 57 procent av sökande till inriktningen mot årskurs 7-9 samt 42 procent av sökande till inriktningen mot gymnasiet är 25 år eller äldre (figur 37).

Figur 37.

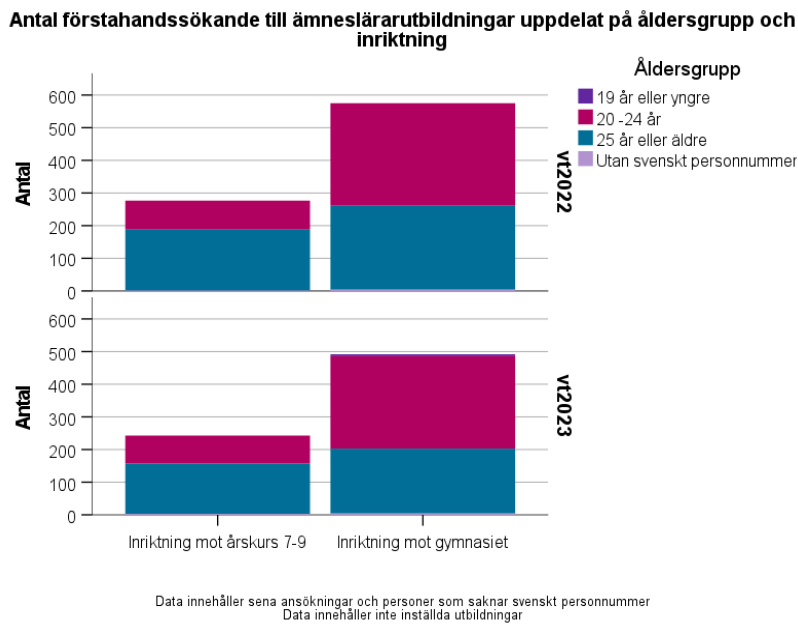
Gällande förstahandssökande har antalet minskat till båda inriktningarna, med 12 procent för inriktningen mot årskurs 7-9 och med 14 procent för inriktningen mot gymnasiet. Könsfördelningen har förstärkts till kvinnors fördel, från 62 till 66 procent till inriktningen mot årskurs 7-9 och från 55 till 66 till inriktningen mot gymnasiet (figur 38).

Figur 38.

Antalet förstahandssökande har minskat för samtliga åldersgrupper och inriktningar, förutom i åldersgruppen 19 år eller yngre där antalet har ökat med 6 personer till inriktningen mot gymnasiet från vt 2022 till vt 2023. Åldersgruppen 25 år eller äldre har en större minskning än åldersgruppen 20-24 år, vilket leder till att åldersfördelningen förskjuts något mot de yngre åldersgrupperna (figur 39).

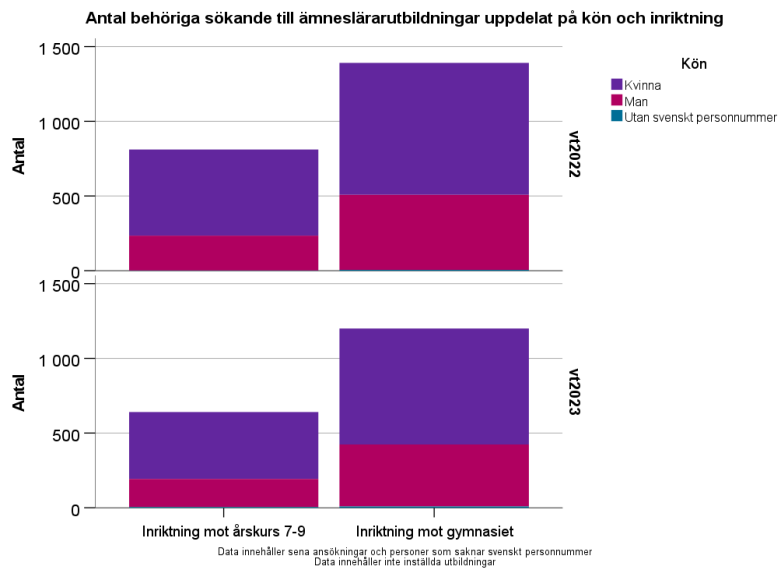
Figur 39.

Både antalet behöriga sökande män och kvinnor har minskat vt 2023 till ämneslärutbildningarna. Andelen män ökade marginellt till inriktningen mot årskurs 7-9, medan andelen kvinnor ökade till inriktningen mot gymnasiet. Den

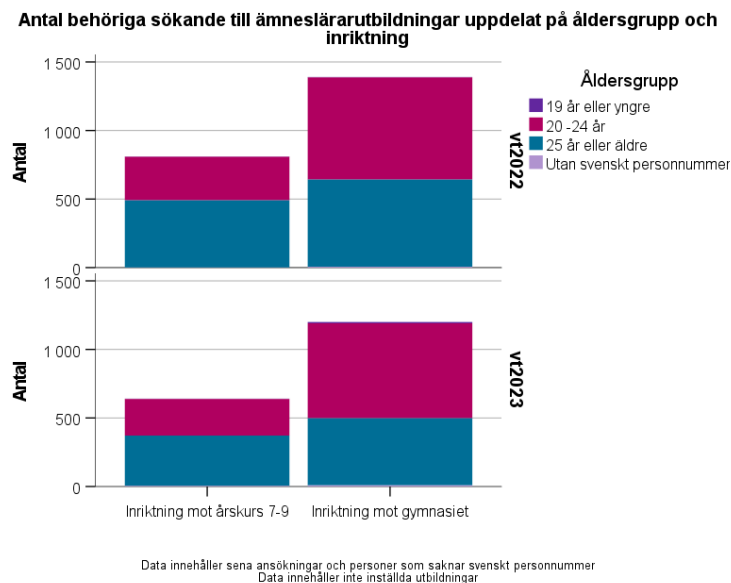
totala andelen behöriga sökande kvinnor är 67 procent vt 2023, jämfört med 66 procent vt 2022 (figur 40).

Figur 40.

Det är färre behöriga sökande i de äldre åldersgrupperna till båda inriktningarna, medan åldersgruppen 19 år eller yngre ökar med 6 personer från vt 2022 till vt 2023. Eftersom antalet behöriga sökande minskar mer i åldersgruppen 25 år eller äldre, förskjuts åldersfördelningen något mot de yngre åldersgrupperna (figur 41).

Figur 41.

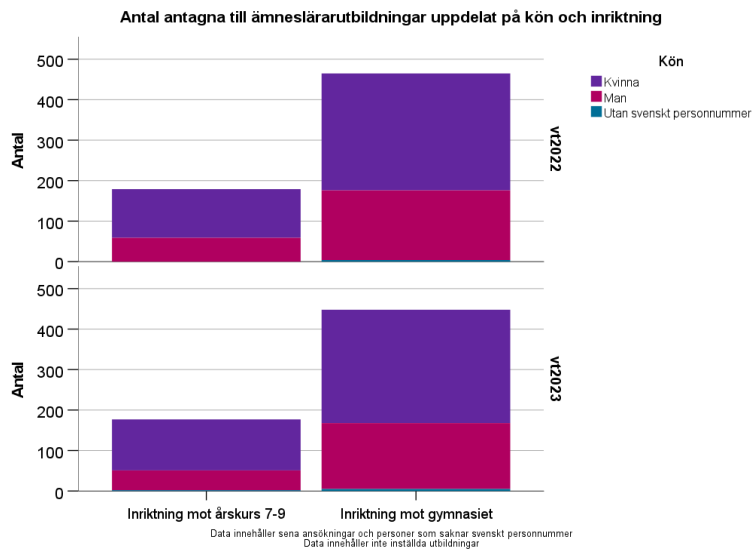

Gällande antagna till ämneslärarutbildningarna, har antalet minskat med 1 procent till inriktningen mot årskurs 7-9 och minskat 4 procent till inriktningen

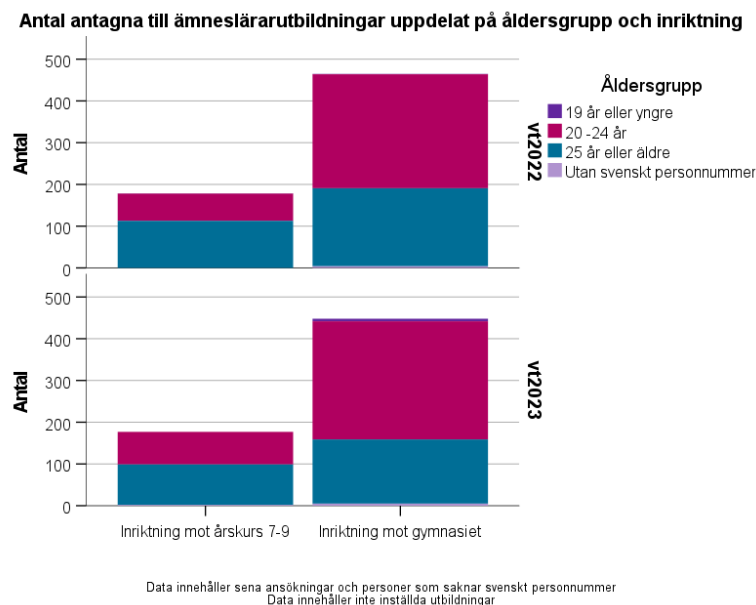
mot gymnasiet. Antalet antagna kvinnor har ökat till inriktningen mot årskurs 7-9, medan antalet har minskat för män. Till inriktningen mot gymnasiet har antalet antagna minskat för både män och kvinnor. Könsfördelningen har förskjutits med 4 procent till kvinnornas fördel till inriktningen mot årskurs 7-9, tack vare ökningen av antalet antagna. I övrigt ser fördelningen i princip likadan ut vt 2023 som vt 2022 (figur 42).

Figur 42.

Det är fler antagna vt 2023 än vt 2022 för de båda yngre åldersgrupperna, medan antalet har minskat för åldersgruppen 25 år eller äldre. Därmed förskjuts åldersfördelningen mot de yngre åldersgrupperna, vilka är störst för inriktningen mot gymnasiet med en andel på 65 procent (figur 43).

Figur 43.

Sökande per urvalsgrupp

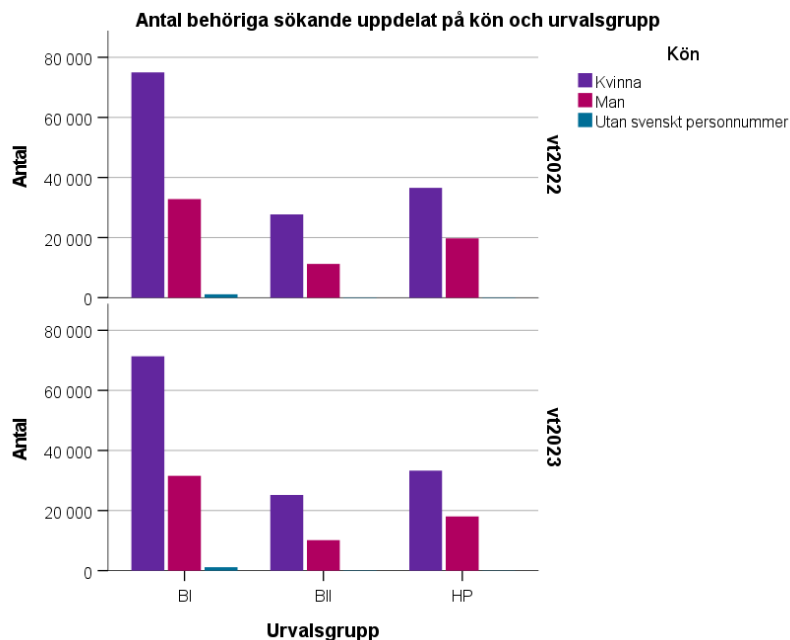
I det här avsnittet presenteras antagningsstatistik uppdelat på de olika urvalsgrupperna som finns. Enbart urvalsgrupperna för högskoleprovet (HP), gymnasiebetyg utan kompletteringar (BI) och gymnasiebetyg med kompletteringar (BII) redovisas här.

För behöriga sökande per urvalsgrupp presenteras unika individer per urvalsgrupp, men eftersom en sökande kan konkurrera i fler urvalsgrupper är summan av sökande i olika urvalsgrupper större än antalet unika individer.

Samtliga urvalsgrupper har färre behöriga sökande vt 2023 jämfört med vt 2022. Nedgången i BI är 5 procent medan nedgångarna i BII och HP är cirka 9 procent vardera.

Andelen kvinnor är genomgående högre än andelen män i de olika urvalsgrupperna. Skillnaden är störst i urvalsgrupp BI, vilken även är den största urvalsgruppen (figur 44).

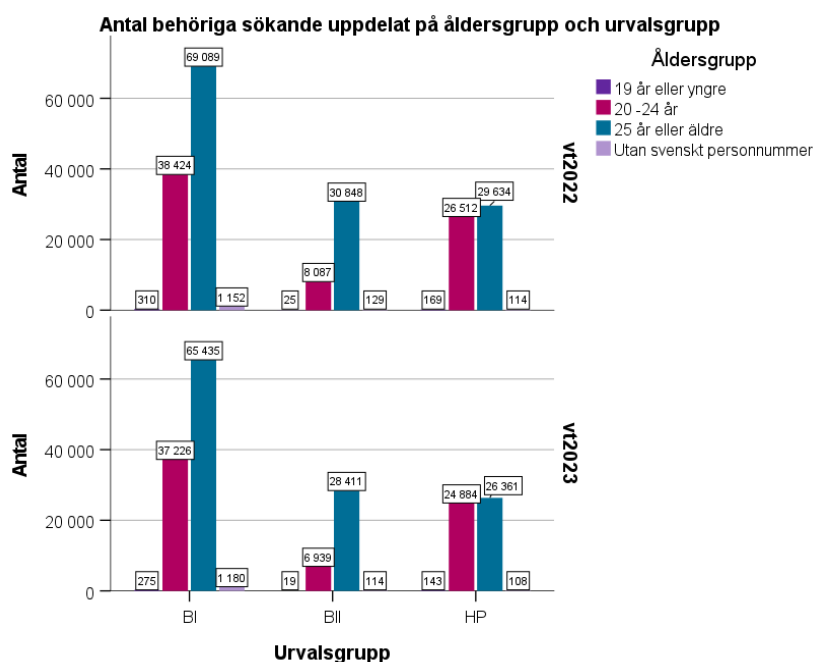
Figur 44.

Knappt två tredjedelar av alla sökande i åldersgruppen 19 år eller yngre återfinns i urvalsgrupp BI. Drygt hälften av alla sökande i åldersgrupperna 20-24 år och 25 år eller äldre återfinns i urvalsgrupp BI. Bland de äldsta sökande är det mer jämn

fördelning mellan urvalsgrupperna BII och HP, medan urvalsgrupp HP har klart fler sökande än de andra urvalsgrupperna i båda yngre åldersgrupper (figur 45).

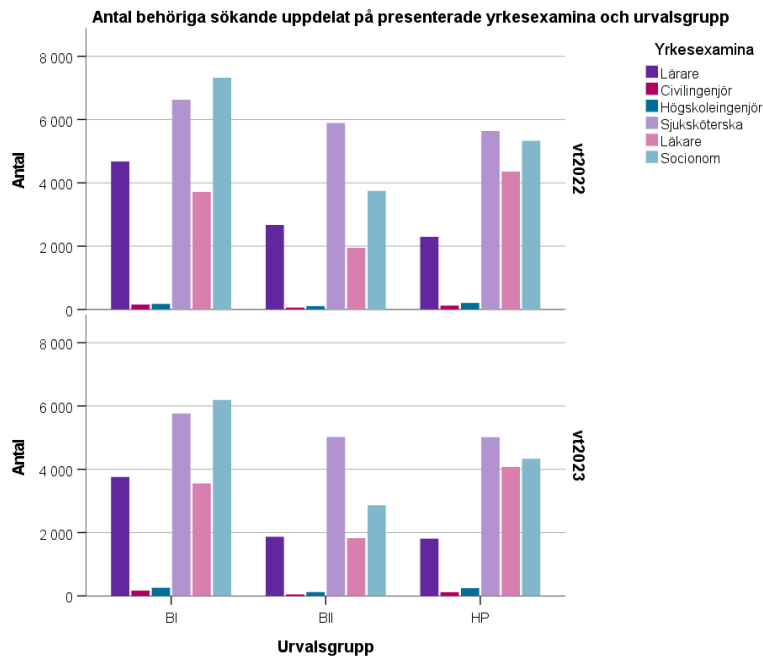
Figur 45.

Gällande behöriga sökande i urvalsgrupper till de sex kategorier av utbildningar som leder till yrkesexamina, har antalet generellt sett minskat vt 2023 jämfört med vt 2022. Till högskoleingenjörsutbildningar har antalet behöriga sökande ökat i samtliga urvalsgrupper, och till civilingenjörsutbildningar har antalet ökat i urvalsgrupp BI.

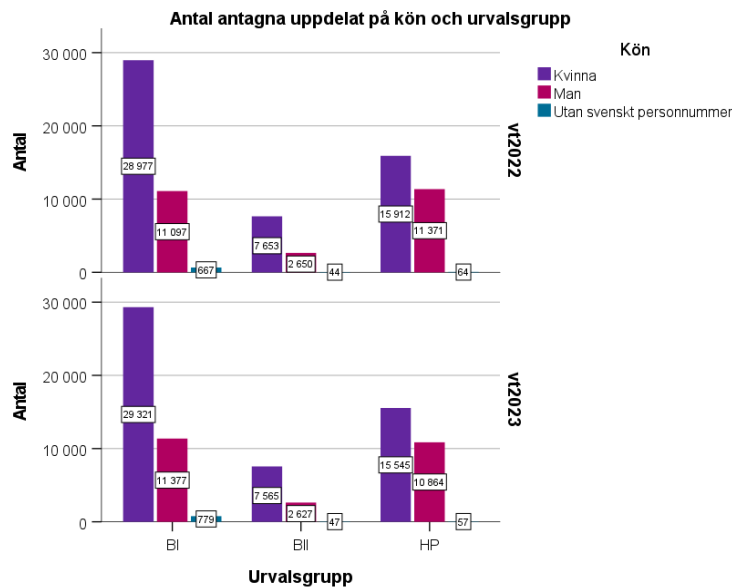
Fördelningen över urvalsgrupper beror i stor utsträckning på vilka som söker sig till olika utbildningar. Ofta återfinns yngre sökande i urvalsgrupp BI eftersom de inte har hunnit eller behövt komplettera sina gymnasiebetyg. Att civilingenjörsutbildningar har fler antalet behöriga sökande vt 2023, beror på att de har fler yngre sökande den här antagningsomgången (figur 46).

Figur 46.

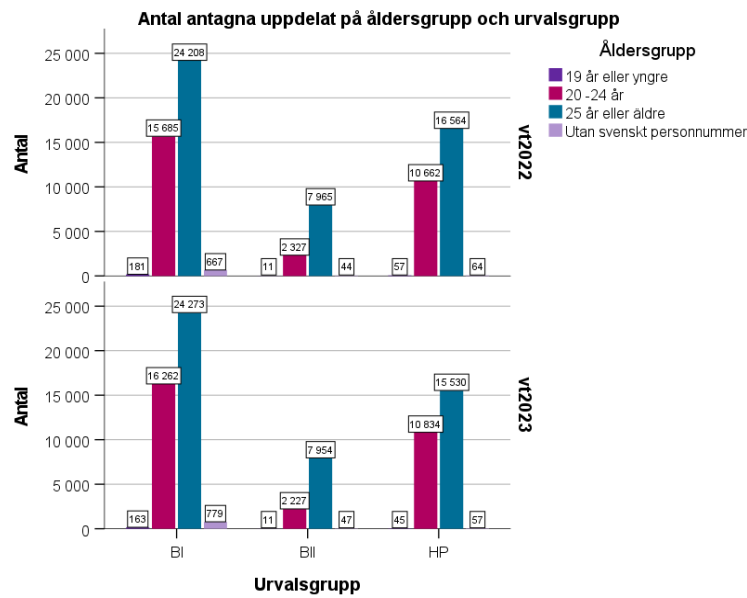
Antalet antagna per urvalsgrupp är färre vad gäller BII och HP, medan antalet har ökat i urvalsgrupp BI. Könsfördelningen är i princip oförändrad i samtliga urvalsgrupper vt 2023 jämfört med vt 2022 (figur 47).

Figur 47.

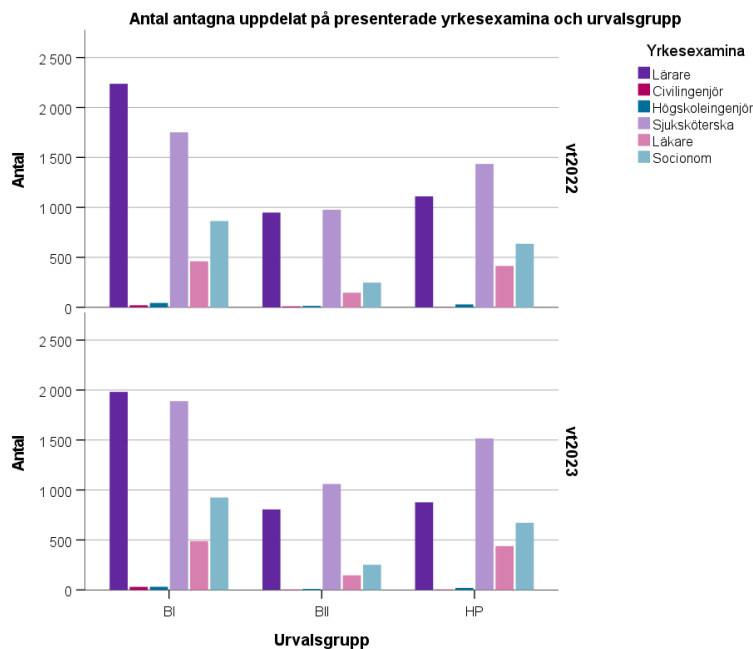
Det är fler antagna i urvalsgrupp BI inom åldersgruppen 25 år eller äldre samt i urvalsgrupperna BI och HP inom åldersgruppen 20-24 år. I övrigt har antalet antagna minskat i samtliga urvalsgrupper för samtliga åldersgrupper (figur 48).

Figur 48.

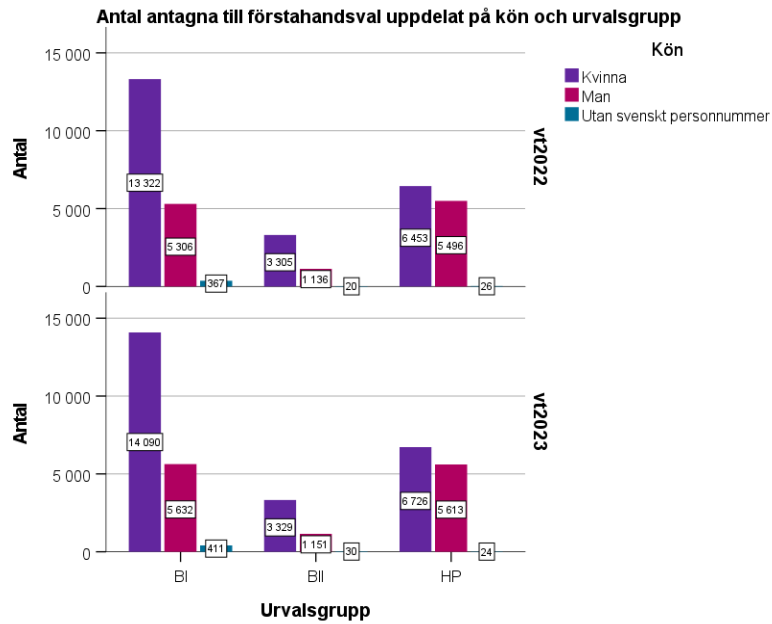
Gällande antagna till utbildningar som leder till yrkesexamina, ser siffrorna ungefär likadana ut vt 2023 som vt 2022. Antalet har minskat marginellt överlag (figur 49).

Figur 49.

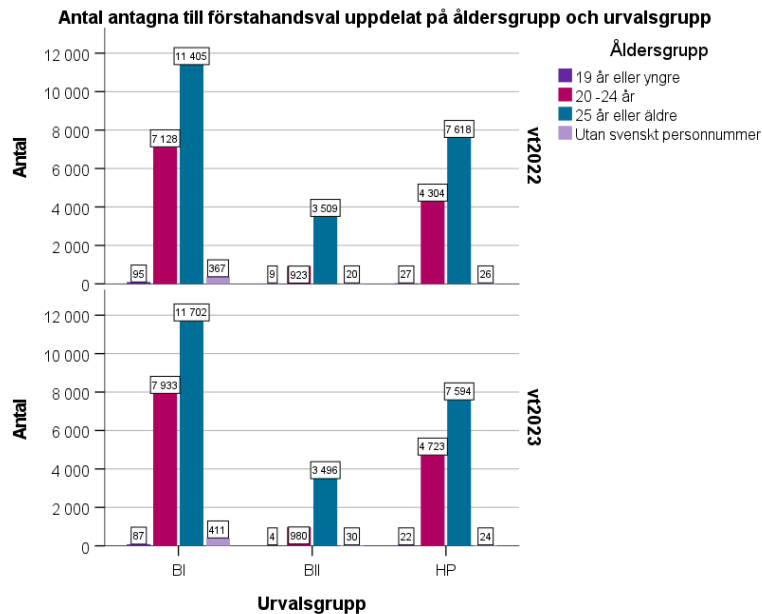
Samtliga urvalsgrupper har ökat antalet antagna till sitt förstahandsval från vt 2022 till vt 2023. Både antalet kvinnor och män har ökat i takt med varandra, vilket gör att könsfördelningen också är oförändrad (figur 50).

Figur 50.

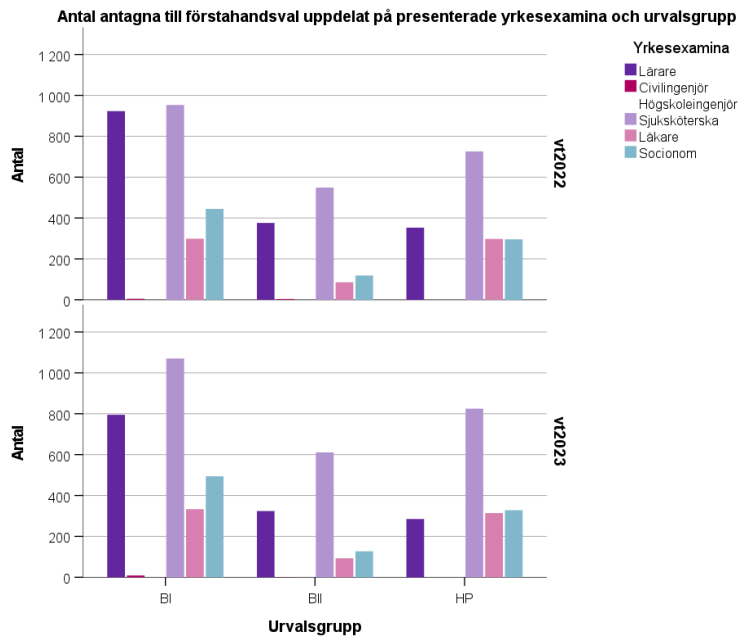
Medan antalet antagna till sitt förstahandsval har minskat i åldersgruppen 19 år eller yngre, har det ökat för de äldre åldersgrupperna. Förändringen gör att åldersfördelningen förskjutits något åt de äldre antagna (figur 51).

Figur 51.

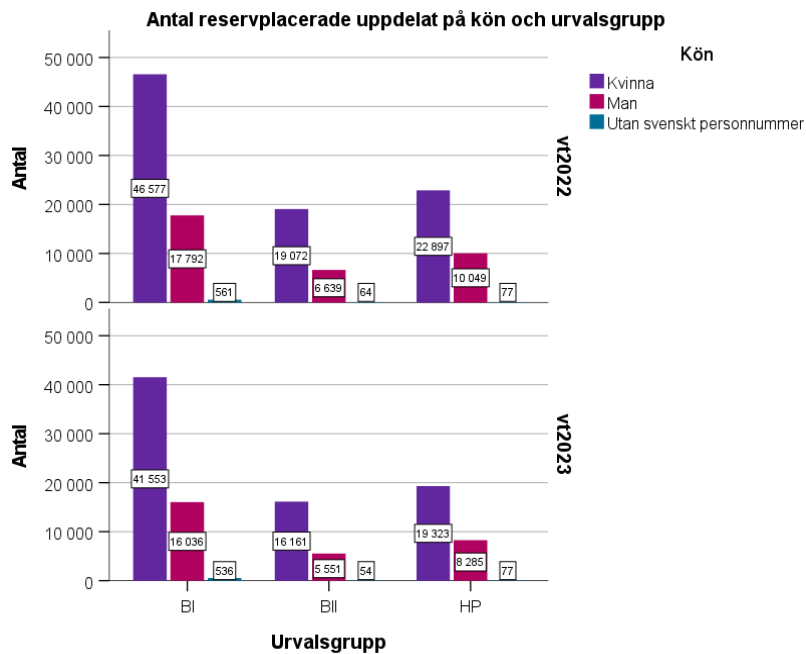
Om vi tittar på fördelningen av antagna till sitt förstahandsval i urvalsgrupper på sex utbildningar som leder till yrkesexamina, har antalet totalt sett ökat från vt 2022 till vt 2023. Den enda kategorin där antalet har minskat är till lärarutbildningar, ned 20 procent i urvalsgrupp HP och 14 procent vardera i urvalsgrupperna BI och BII (figur 52).

Figur 52.

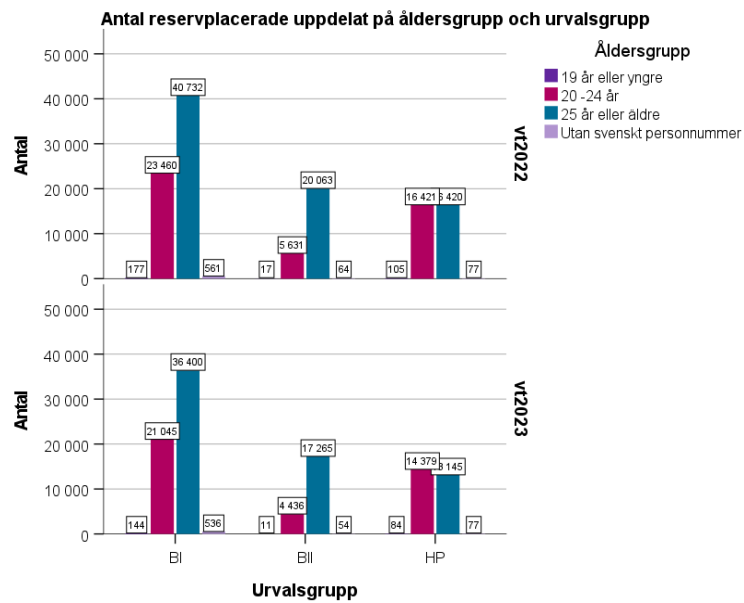
Samtliga urvalsgrupper har en minskning av antalet reservplacerade vt 2023 jämfört med vt 2022. Fördelningen mellan kvinnor och män i BI, BII respektive HP har inte förändrats noterbart (figur 53).

Figur 53.

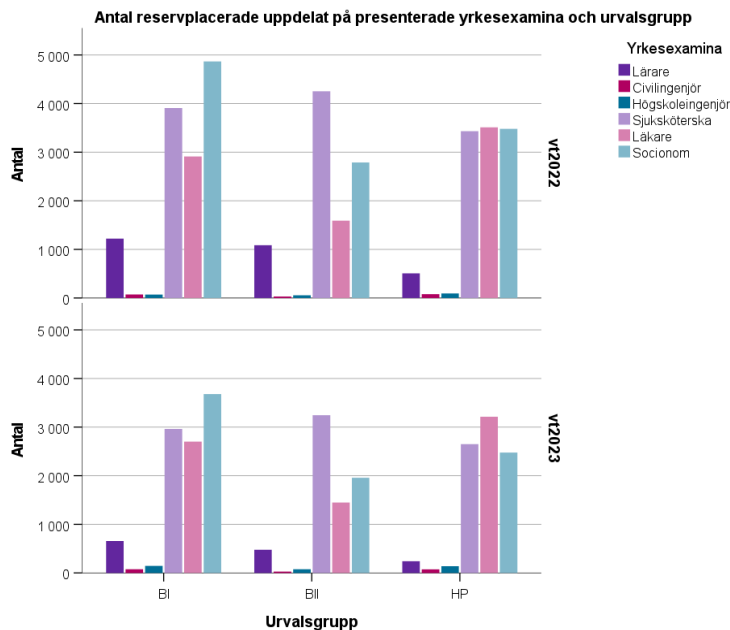
Mer än hälften av de reservplacerade i urvalsgrupp BI tillhör åldersgruppen 25 år eller äldre. För urvalsgrupp BII utgör den äldre åldersgruppen 80 procent av alla reservplacerade, medan de utgör mindre än hälften i urvalsgrupp HP (figur 54).

Figur 54.

Av de reservplacerade till de presenterade utbildningarna som leder till yrkesexamina vt 2023, har samtliga urvalsgrupper för de sex presenterade utbildningarna haft en minskning av reservplacerade – med undantag för urvalsgrupp BI till civilingenjörsutbildningar som har en ökning med 3 personer. Till högskoleingenjörsutbildningar har antalet reservplacerade dock ökat till samtliga urvalsgrupper (figur 55).

Figur 55.

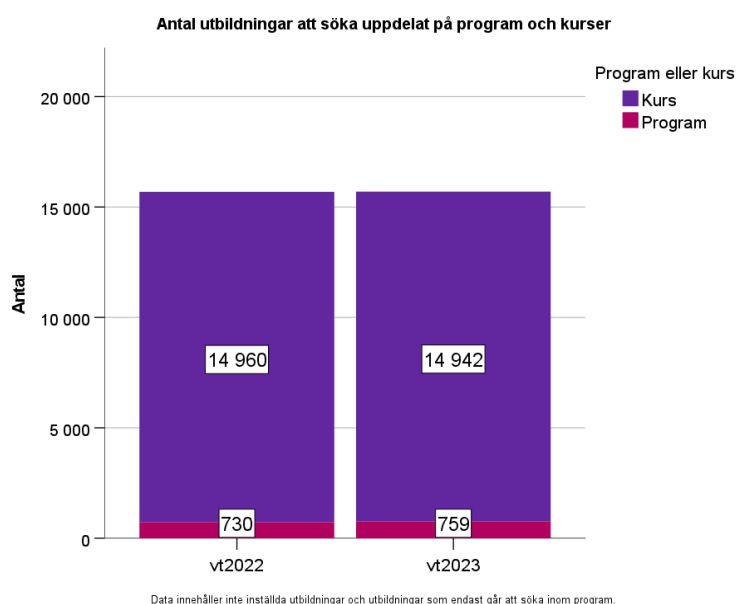

Utbildningsutbudet våren 2023

Kurser och program

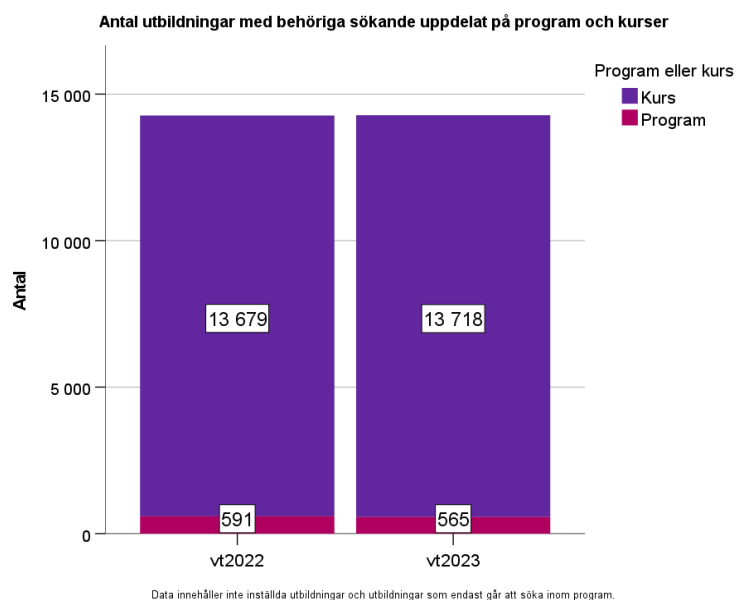
Antalet kurser och program att söka var totalt sett större vt 2023 (15 701 utbildningar) än vt 2022 (15 690 utbildningar). Kurserna var 0,1 procent färre medan programmen var 4 procent fler. Kurser utgör dock fortfarande den största delen av utbildningsutbudet, 95 procent (figur 56).

Figur 56.

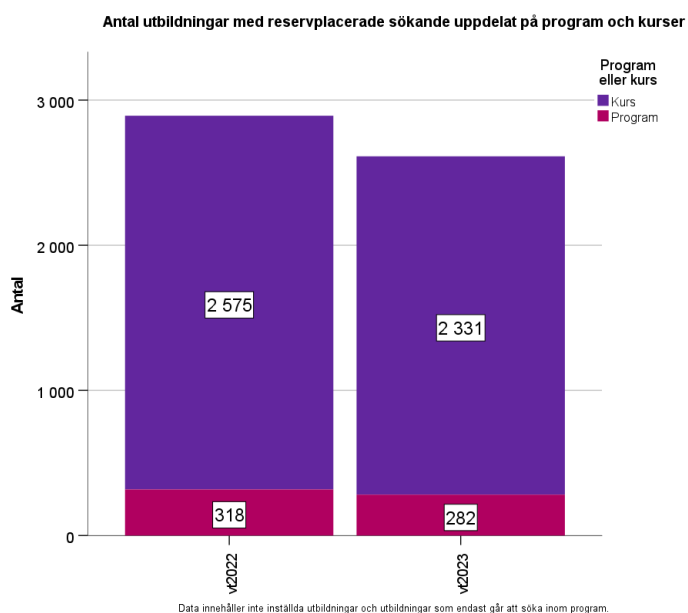
Antalet kurser och program med behöriga sökande var också större totalt sett. Antalet kurser med behöriga sökande ökade med 0,3 procent medan antalet program minskade med 4 procent (figur 57).

Figur 57.

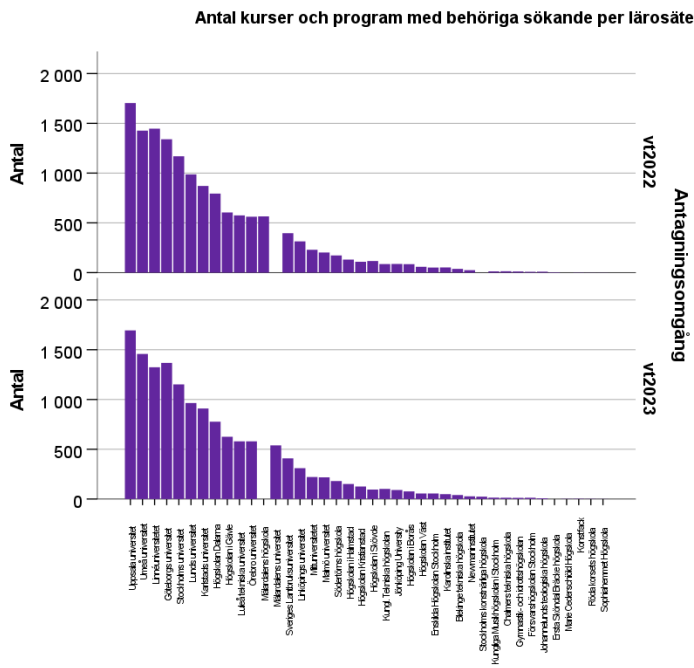
Gällande utbildningar med reservplacerade, har antalet minskat med 10 procent för kurser och med 11 procent för program (figur 58).

Figur 58.

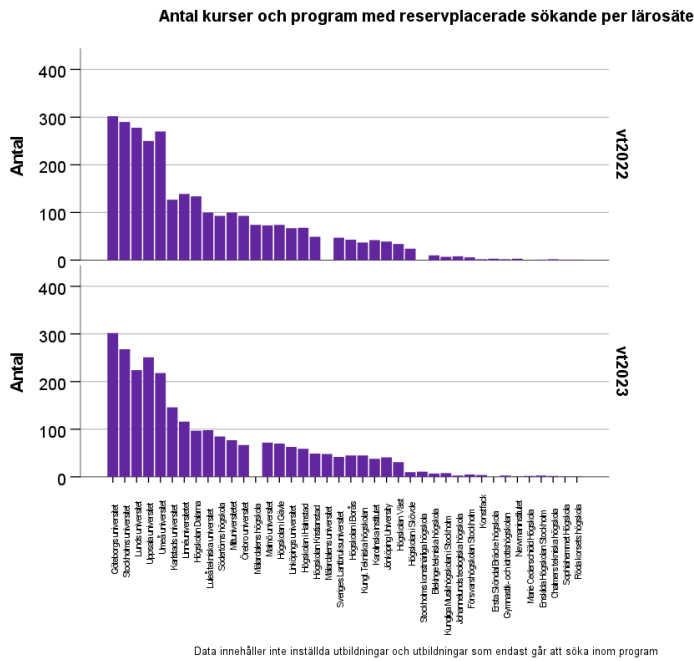

Figur 60.

Det är Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Uppsala universitet, Lunds universitet, Umeå universitet och Karlstads universitet som har det största antalet program och kurser med reservplacerade sökande. I faktiska tal är det Umeå universitet som har största minskningen av antalet reservplacerade, medan Karlstads universitet har den största ökningen (figur 61).

Figur 61.

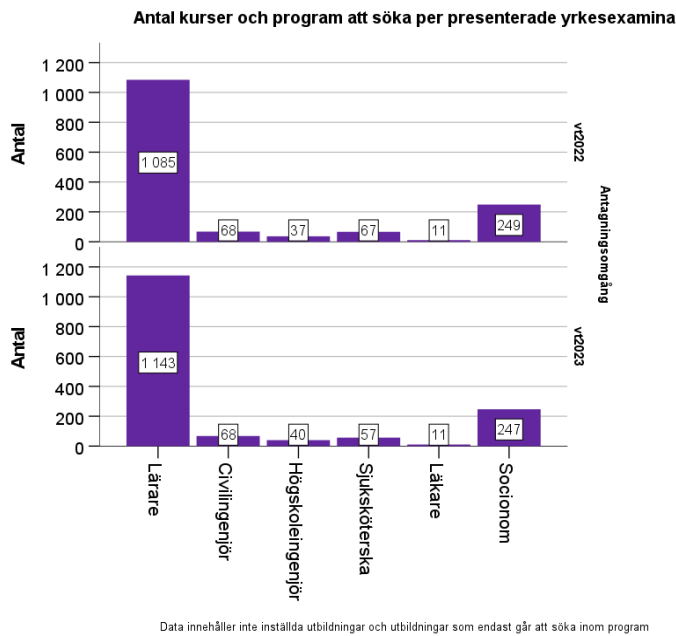

Kurser och program per sex grupper av yrkesutbildningar

Här redovisas antalet program och kurser inom några större utbildningar som leder till yrkesexamina. Först redovisas utbudet av program och kurser, därefter program och kurser med behöriga sökande och sist program och kurser där det råder konkurrens.

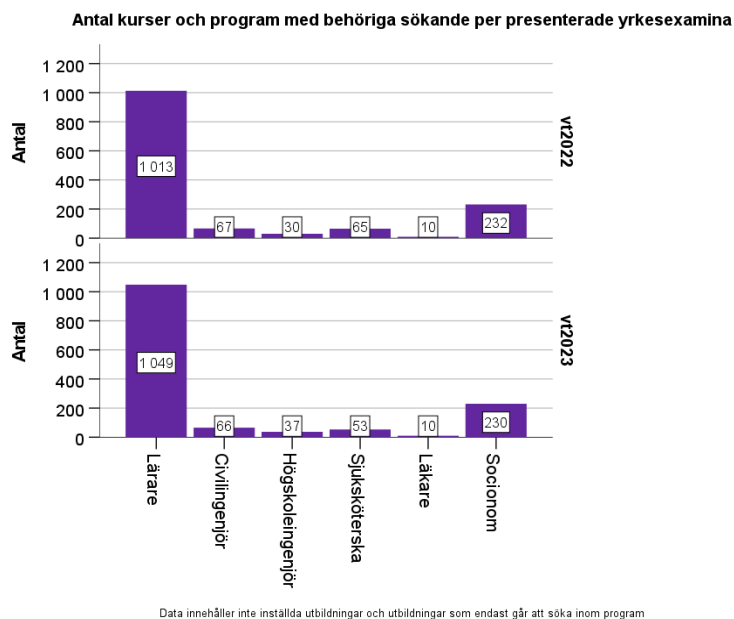
Utbudet av program och kurser till högskoleingenjör och lärare har blivit större vt 2023 jämfört med vt 2022. I faktiska tal är det lärarutbildningar som har den största ökningen av program och kurser. För övriga kategorier ser utbudet ungefär likadant ut vt 2023 som vt 2022, förutom för sjuksköterska där utbudet har minskat. (figur 62).

Figur 62.

Gällande antalet program och kurser med behöriga sökande vid första urvalet vt 2023, följer siffrorna samma mönster som för det totala utbudet. Utbudet av sjuksköterskeutbildningar har den största minskningen av behöriga sökande i antal och lärarutbildningar har den största ökningen (figur 63).

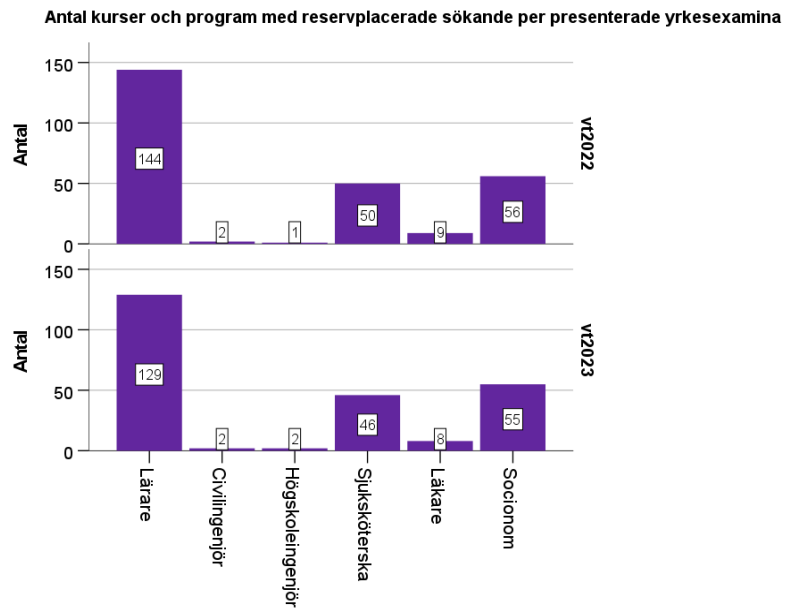
Figur 63.

Läget är i princip oförändrat från vt 2022 till vt 2023 för program och kurser med reservplacerade sökande. Antal program och kurser med reservplacerade till lärare har dock minskat med 15 utbildningar (figur 64). I och med att utbudet av

lärarutbildningar har ökat vt 2023, kan man dra slutsatsen att konkurrensen minskat.

Figur 64.

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program

Bilaga 1: Begrepp

Här nedan definieras begrepp som är centrala för att i sin helhet förstå antagningsstatistiken som rapporten presenterar. Begreppen är listade i alfabetisk ordning.

Antagna

Sökande som erbjuds en studieplats i det första eller andra urvalet benämns antagna.

Behöriga sökande

Sökande som uppfyller samtliga behörighetskrav till sökt utbildning benämns behöriga. Det avser både kraven för grundläggande behörighet och särskild behörighet.

Förstahandssökande

Med förstahandssökande avses person som sökt viss högskoleutbildning som sitt förstahandsval. En sökande kan antas till fler utbildningar än sitt förstahandsval. Totalt kan en sökande antas till 45 högskolepoäng. Om en sökande anmält sig till en 15-poängs-kurs som sitt förstahandsval och ett program, 30 poäng, som sitt andrahandsval är i realiteten både kursen och programmet ett förstahandsval eftersom den sökande kan antas till båda. I redovisningen av förstahandssökande ingår sena anmälningar.

Första urvalet

I första urvalet ingår samtliga behöriga sökande. Sökande kan antas till utbildningar om max 45 högskolepoäng per termin. Normen för heltidsstudier är 30 högskolepoäng per termin. Den som sökt med sen anmälan kan antas om platserna inte kan fyllas med sökande som anmält sig i tid. För att få delta i andra urvalet måste både den som antagits och blivit reservplacerad svara ja för att behålla sin plats. Sökande som inte antagits i första urvalet kan stå som reserv till utbildningar på sammanlagt 210 högskolepoäng. Sökande som blivit antagna till 45 högskolepoäng kan stå som reserv för max 165 högskolepoäng.

Konkurrens

Konkurrens syftar på utbildningar där det finns minst en reservplacerad sökande, där alltså söktrycket är större än antalet tillgängliga platser. Det är högskolan som avgör i vilket läge (före urval, efter första eller andra urvalet) det är aktuellt att tillåta sena anmälningar till en utbildning. Antalet utbildningar med konkurrens kan därför vara högre efter andra urvalet än efter första.

Kurs

En kurs är en högskoleutbildning med avgränsad omfattning, fastställd av varje lärosäte. Universitetet eller högskolan som erbjuder kursen tilldelar studenten ett kursbevis efter avslutad kurs. Kursen kan ingå i ett program eller vara fristående. En kurs är med andra ord alla utbildningsalternativ som inte är ett program. Tidigare användes begrepp som grundkurs, fördjupningskurs, fortsättningskurs eller påbyggnadskurs för kurser inom grundläggande högskoleutbildning.

Nationell antagningsomgång

Nationella antagningsomgångar hanteras av UHR på uppdrag av lärosätena. Begreppet omfattar antagningsomgångarna nationell hösttermin (HT), nationell vårtermin (VT), nationell sommartermin (ST), antagningsomgång för mastersutbildningar hösttermin (MASTERHT), internationella kurser hösttermin (IKHT), antagningsomgång för mastersutbildningar vårtermin (MASTERVT) samt internationella kurser vårtermin (IKVT).

I masteromgångarna ingår master- och magisterutbildningar, och i internationella kursomgångarna ingår kurser på grundläggande samt avancerad nivå. Undervisningen sker vanligen på engelska.

Program

Ett program är en kombination av kurser, fastställda av varje lärosäte. Varje program är avsett att leda till en generell examen eller yrkesexamen på grundnivå eller avancerad nivå. Många lärosäten har valt ett upplägg där antagna studenter till ett program inte behöver söka till de olika kurser som ingår i programmet. Andra lärosäten har valt ett upplägg där antagna studenter till ett program är garanterade en plats på de kurser som ingår, men där de ändå måste söka kurserna i den nationella antagningsomgången. För övriga lärosäten ingår endast den initiala antagningen till program, därefter sköter de själva all antagning inom programmen.

Reservplacerade

Till gruppen reservplacerade räknas de personer som är reservplacerade till en utbildning även om de är antagna till andra utbildningar. Enda kravet är att individen har en reservplacering för något av sina sökta utbildningsalternativ. I antalet reservplaceringar ingår också sena anmälningar.

Sen anmälan

Sen anmälan uppstår när sökande anmäler sig till en utbildning efter sista anmälningssdag. En sökande kan både ha sökalternativ där anmälan gjorts i tid och sökalternativ med sen anmälan. Högskolorna har möjlighet att låta sökalternativ vara öppna för anmälan efter sista anmälningssdag. En sen anmälan avser den som anmält sig efter sista anmälningssdag och fram till andra urvalet. En sen anmälan uppstår också när sökande kompletterar sina meriter efter sista kompletteringsdatum. Sökande som bedömdes som obehöriga i första urvalet kan

efter kompletteringar bedömas som behöriga i andra urvalet, även om deras anmälan då räknas som sen anmälan.

En förutsättning för att en sökande med sen anmälan ska bli antagen är att det finns lediga platser till sökalternativet kvar efter det att sökande som anmält sig i tid har erbjudits plats.

Sista anmälningdag

Den dag anmälan till högre studier ska vara inlämnad för att räknas som inlämnad i tid.

Totalt antal sökande

Med det totala antalet sökande avses alla som sökt till exempel till lärar- och förskolläraryr utbildningar, oavsett om det är deras förstahandsval eller ej, behöriga eller ej.

Urvalsgrupp

När det är fler behöriga sökande än det finns platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Vilken studiebakgrund den sökande har och om den sökande gjort högskoleprovet avgör i vilken urvalsgrupp hon/han konkurrerar. En sökande kan delta i mer än en urvalsgrupp. I rapporten redovisas två betygsurvalsgrupper – BI som baseras på gymnasiebetyg och BII som baseras på gymnasiebetyg med kompletteringar. Därutöver redovisas den urvalsgrupp som baseras på resultat på högskoleprovet, HP.

Bilaga 2: Beskrivning av de data som analyserats

Processen att anta sökande till svenska universitet och högskolor är komplex, och därmed är även statistiken komplex. Populationerna är föränderliga, och mycket händer mellan exempelvis anmälan och terminsstart eller mellan andra urvalet och terminsstarten. De sökandes behörighet är ingen en gång för alla given egenskap. Man kan vara obehörig till sitt förstahandsval men behörig (och därmed antas till) sitt andrahandsval, och behörigheten kan – genom slutförande av behörighetsgivande utbildning – förändras över tid. Alla som söker blir inte antagna, och inte heller påbörjar alla som antas sina studier. Några som påbörjar studier har inte sökt inom ramen för antagningssystemet – det sker efteranmälningar och reservantagning till utbildningar, även långt efter terminsstart.

Statistiken över sökande i rapporten ger en förenklad bild av denna komplexa process och av inflödet i högskolan. Läsaren bör hålla i minnet att olika publikationer från olika myndigheter kan ge olika resultat beroende på frågeställningen, när statistiken hämtas och från vilken databas de statistiska uppgifterna hämtas.

Det som presenteras i denna rapport är baserat på data som finns i en statistikdatabas. Statistikdatabasen innehåller de uppgifter som anses mest relevanta för att fungera som underlag för den sökande- och antagningsstatistik som produceras via Universitets- och högskolerådet.

Databasen laddas regelbundet vid speciella tillfällen i nationella antagningsomgångar med data från antagningssystemet. Dessa tillfällen är sista ansökningsdag, första urvalet och, för de antagningsomgångar som har två urval, andra urvalet. Detta sker för alla nationella antagningsomgångar. Uttag till statistikdatabasen görs vid två eller tre tillfällen för varje antagningsomgång.